

Saulėta, diena 70°, naktį 55.
Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:12.

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Gegužio-May 25 d., 1974 m.

Kaina 15c

124

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

NAUJA SOVIETU SAJUNGOS NOTA KINIJAI

KISSINGERIS TIKISI SUSITARTI

TEL AVIVAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris penktadienio rytą vėl turėjo viltį sėkmingai užbaigti Izraelio-Sirijos neigiamas derybas, vedamas per jį. Sekmadienį jis tikėjosi jau būti Washingtone. Korespondentai jo žodžius priėmė abejingai, nes jau ne kartą atrodė, kad susitarimas čia pat, bet vėl išsklaidavo naujų sunkumų.

Susitarus dėl demarkacijos linijos tarp Sirijos ir Izraelio jėgų, naują nesutarimą sukėlė klausimas, kiek bus galima Sirijai ir Izraeliui turėti jėgų prie tos linijos, geriau sakant, prie Jungtinių Tautų saugomos demarkacijos — buferio zonos.

Izraelis siūlė tą pačią sistemą, kaip Egipto-Izraelio susitarime. Ten abiejų valstybių kariuomenės skiria trijų iki šešių mylių plotumo zona, iš kurios abiejų pusių eina "sumažinto apginklavimo" zonos. Jose negalima turėti daugiau kaip 7,000 karių, 30 tankų ir 36 artilerijos pabūklų, kurie negali būti didesni kaip 122 mm., kad sviediniai negalėtų toliau nešti kaip 6.6 mylias.

Sirijai, ypatingai jos generaliniam štabui, tokios jėgos atrodė nepakankamos. Sirija siūlė siauresnę buferio zoną, už kurios reikalavo leisti laikyti 200 tankų, 200 vidutinio nuotolio patrankų ir 200,000 karių.

Izraelio vyriausybė nurodė, kad su tokiais jėgomis sugriaušamas pats visų derybų tikslas — žiūrėti, kad nekiltų naujos kovos. Izraelis įtaria, kad Sirija visai nenori susitarti.

Sirija įrodinėja, kad prie Suezo padėtis kitokia, ten dykuma ir Egipto sostinė už 70 mylių, kai tuo tarpu Golan fronte Izraelio jėgos likty vos 25 mylios nuo Damasko. Sirija nenori per daug sumažinti savo jėgų.

Indijos premjerė nuramino Pakistaną

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė pareiškė, kad Kanados atsisakymas toliau padėti Indijai atominės energijos srityje nepalies Indijos nustatytos programos. Indija esanti jau tiek pažengusi, kad jai pagalbos nebereikia.

Indijos premjerė Gandhi per šveicarijos atstovybę pasiuntė Pakistano prezidentui Bhutto laišką, kuriame pabrėžia, kad Indijos atominė bomba bus naudojama tik taikingiems tikslams ir nesiekia bauginti ar šantažuoti Indijos kaimynų. Pakistanas susirūpinimas esąs visai nepagrįstas. Indija neturinti tikslo dominuoti savo kaimynų ir siekia toliau geresnių santykių su Pakistanu ir kitais.

Palaidojo banditų

CLEVELANDAS. — Čia buvo palaidotas Symbionese armijos "feldmaršalas Cingue", žuvęs Los Angeles policijos apsupime. Jo laidotuvis apėgias atliko negrų musulmonų grupė. Karštą išnešus keli šimtai negrų iškėlė kumščius. Kalbėtojai pabrėžė, kad jis buvo revoliucionierius, siekęs negrams geresnio gyvenimo.

Los Angeles teismo medicinos įstaiga paskelbė, kad Donald De Freeze mirė nuo kulkos į smilkinį iš labai arti iššautos. Spejama, kad "feldmaršalas", kelis kartus lengvai sužeistas ir, namui užsidėgus, liepsnų deginamas, pats nusišovė.

IŠ VISO PASAULIO

LISABONA. — Portugalijos karinė valdžia perkėlė du buvusios vyriausybės narius: gynybos ministrį Silva Činhą ir vidaus — Moreira Baptista iš ištremimo vietos Madeiros saloje į Portugaliją, kur jie laikomi vienoje karo aviacijos bazėje. Nesakoma, kokiame tikslui jie atvežti. Portugalijos vyriausybė kritikuoja kairiosios partijos už buv. prezidento ir buv. premjero išleidimą į Braziliją. Ten jie gavo politinę globą su sąlyga, kad nepolitikuos.

LUSAKA. — Portugalijos kolonijų Afrikoje kaimynai tarisai Zambijoje, kaip toliau laikytis naujos portugalų valdžios atžvilgiu. Zambija, Tanzanija, Zaire visomis jėgomis rėmė kolonijų sukilėlius. Tų valstybių prezidentai į Lusaką atsivežė ir savo teritorijose veikiančių sukilėlių vadus.

NEW YORKAS. — Jaunas žydas New Yorke buvo pagrobes helikopterį ir laikė du įkaitus, reikalaujamas 2 mil. dol. išpirkimo pinigų žydų Gynbos lygą ginklams pirkti. Helikopterį jis buvo privertęs nusileisti ant 59 aukštų namo stogo. Helikopterio pilotas bandė pabėgti ir buvo persautas, tačiau įkaitas puolė piratą ir jį nuginklavo. Policija jauną žydą suėmė.

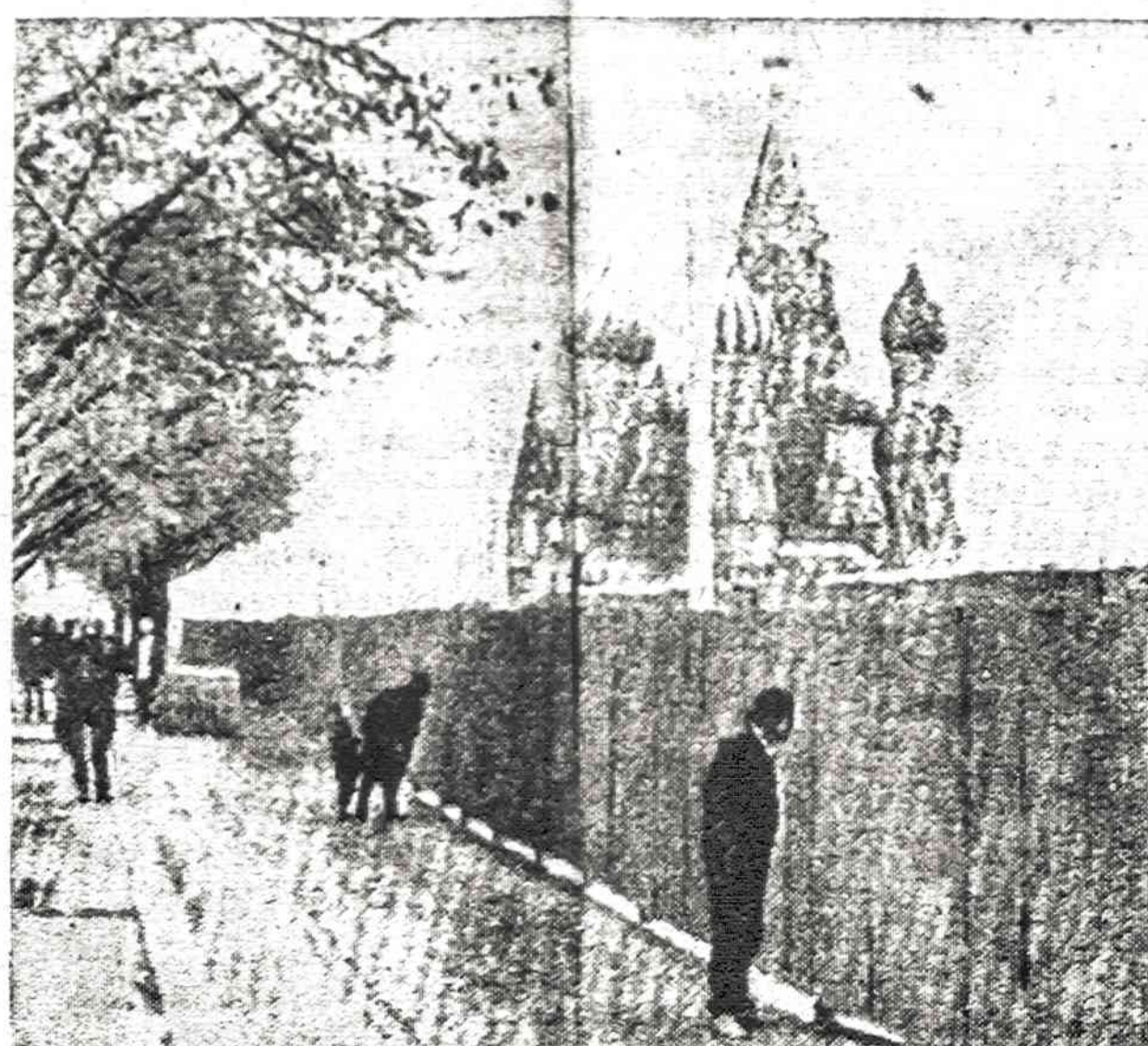
LONDONAS. — Britanijos premjeras paskelbė sąrašą asmenų, kuriuos jis pristatė pakelti ir lordų ir lėdžių titulą. Jų tarpe yra ilgametė premjero Wilsono sekretorė ponja Marcia Williams. Iš viso bus pakelta 15 asmenų.

WASHINGTONAS. — Buvęs prezidento Nixono asmeninis advokatas Herbert Kalmbach pripažino, kad jis reikalavo iš Amerikos ambasadorių aukų respublikonų partijai, žadėdamas geresnes ambasadorystes. Buvęs ambasadorius Jamaikoje Vincent Deroulet, nors pats demokratas ir paskirtas prezidento Johnsono, įteikė Kalmbachui 72,000 dol., kad gautų deresnę vietą už Jamaiką. Kalmbachas iš viso per ketveris metus surinkęs tris mil. dol.

MASKVA. — Buvęs ambasadorius Maskvoje Averell Harri-man atvyko į Sovietų Sąjungą 10 dienų vizito.

WASHINGTONAS. — Kalėjime besėdėdamas James McCord, vienas iš Watergate įsilaužėjų, parašė knygą apie Watergate aferą. Jis rašo, kad prezidentas Nixonas tikriausiai žinojo viską apie pasirošimus įsilaužti į demokratų centrą ir vėliau žinojo apie bandymus viską paslėpti.

NEWARKAS. — Du berniukai 9 ir 12 metų suimti ir atiduoti į pataisos namus proto patikrinti. Jie apylinkėje buvo pagarsėję tarp vaikų, kaip mušėjos. Pagrobė iš buto dviejų metų vaiką, jie jį primušė ir nu-metė nuo trijų aukštų namo stogo. Kūdikis sunkiai sužalotas. Vaikai prisipažino, kad jiems patinka mušti vaikus.

Maskvos Raudonoji aikštė buvo aptverta aukšta lentų tvora. Aikštė bus uždaryta 6 mėnesius, nes bus atliekami remonto darbai.

RUSŲ DELEGACIJA WASHINGTONE

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas ketvirtadienį priėmė Baltuose Rūmuose sovietų delegaciją. Jis vadas Borisas Ponomarevas įteikė prezidentui Brežnevo laišką, kuris esąs "privatus ir asmeniškas". Prezidentas Nixonas pareiškė rinkiniams Maskvos propagandistams, kad jis birželio mėn. pabaigoje vis dar planuoja būti Maskvoje.

Amerikos kongrese sovietų delegacija bando paveikti amerikiečius, kad jie duotų Sovietų Sąjungai favoritinės valstybės lengvatas prekyboje. Pačiame pirmame susitikime su senato užsienio reikalų komiteto sovietų delegatai atvirai ėmė kalbėti apie emigracijos politiką, apie prekybos reikalingumą. Kai kurie senatoriai nesitikejo: tokių atvirų rusų delegacijos žodžių. Pripažįstama, kad geriausias kalbėtojas buvęs Literaturnaja Gazietą redaktorius Aleksandras Čakovskis.

Antradienį sen. Edward Kennedy visus delegacijos narius pakvietė vakarienės. Trečiądienį juos pusrėčiais pavaišino Illinois sen. Charles Percy. Jis pareiškė norėjęs juos susitikti su mažesniu formalumu ir sužinoti, ką jie iš tikro galvoja. Sen. Percy pareiškė, kad rusai būvę labai įdomūs (intensely interesting).

Prancūzijoje oficialiai buvo paskelbta, kad naujas prezidentas yra Giscard d'Estaing. Pirmadienį bus jo inauguracija.

Nancy Kissinger, valstybės sekretoriaus žmona, klausosi Jungtinių Tautų saugos tarybos vyko kalbos. Ji, gal, nėra labai graži, tačiau, sakoma, labai rimta ir protinga.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Kinija pareikalavo, kad Amerika išvežtų iš Pekino šešis marinius, kurie saugoja Amerikos ryšių atstovybę (ji dar nevadinama ambasada). Amerika sutiko pakeisti marinius civiliais. Jau kiek anksčiau Amerikos mariniai dėjo tik civilius drabužius, bet kinų valdžia pareiškė pageidavimą, kad jie visai būtų išvežti.

Šiaurinės Airijos teismas nubaudė 26 metų ūkininką už trijų karių nužudymą kalėjimu iki gyvos galvos. Nuteistas nesigailėjo savo nusikaltimo, bet dar pareiškė, kad, turėdamas progą, jis daugiau britų nužudytų.

Prezidentas Nixonas savaitgalį praleis Floridoje. Jis žada pasakyti dvi kalbas per radiją: vieną apie ekonomiką, kitą — Memorial dienos progą.

General Motors paskelbė, kad bus gaminama daugiau mažų automobilių, net ir Cadillac bus mažas modelis.

Portugalijos du buvę ministrai: gynybos ir vidaus reikalų, perkelti į Caxias kalėjimą ir bus teisiami.

Los Angeles policija, gavusi žinia, kad pastebėtos dvi Symbionese armijos narės Patricia Hearst ir Emily Harris, puolė vieną namą Hollywood. Ten tikrai rado dvi išgąsdintas merginas, tačiau visai ne tas, kurių ieškojo. Policijai teko atsiprašyti.

New Yorke mirė 75 m. džiazo muzikantas, kompozitorius Duke Ellington, palikęs virš 1.000 įvairių kompozicijų. Už nuopelnus jis pernai buvo apdovanotas ir Prancūzijos Garbės Legiono ordinu.

WASHINGTONAS. — Valstybės izdas išleidžia apie 6,000 dol. naujo izdo sekretoriaus William Simon gyvenamojo namo apsaugos sustiprinimui. Jis yra gavęs grasinimų dar kai buvo energijos įstaigos direktorius.

Sovietų laivai medžioja dolerius

NEW YORKAS. — Sovietų Sąjunga nutarė pasidaryti pasaulinio masto keleivinių laivų savininkę, jūros susisiekimo pirmūnę. Pirmadienį į kapitalistinio pasaulio sostinę — New Yorką atplaukė V. Vokietijos statytas keleivinis laivas "Maxim Gorki", 25,000 tonų liuksu-sinis laivas, 644 pėdų ilgio, 5 metų amžiaus, už kurį Maskva sumokėjo 23.5 mil. dol.

Laivas planuoja per ateinančius tris mėnesius padaryti 16 trumpų, po keturias dienas, ekskursijų iš New Yorko 9-tos krantinės, nuo West 44 gatvės.

Nors komunistai nepripažįsta klasių, laive yra kelios "klasės", už kurias keleiviai moka nuo 41 dol. per dieną iki 85 dol. Laivo kapitonas yra Sergej Don-dua iš Odesos. Jis valdo 406 žmonių įgulą, kurioje yra 150 jaunų merginų su trumpais mėlynais sijonėliais. Laivas gali pasi-lyti 500 keleivių.

Idomu, kad New Yorke visus sovietų laivo biznio reikalus tvarko kapitalistinio vardo "Wall Street Cruises" agentūra. Laive apsigyveno 40 amerikiečių, kurie prižiūres, kad keleiviai, su-mokėję nemažus pinigus, turėtų visus patogumus. Kapitonas ir kiti karininkai — rusai ir jie rūpinsis tik laivo navigacija.

Be šio Hamburge statyto laivo sovietai pirko du buvusius Cunard Line laivus po 22,500 tonų. Vieną laivą, 20,000 tonų "Taras Ševčenko" rusai patys pasistatė. "Maxim Gorki" laive kai kur dar matosi vokiečių pėdsakai, ant tam tikrų durų kaba iškabos: "Damen" arba "Her-ren". Laivo suvenyrų dviejose parduotuvėse yra moteriškų kailinių, samovarų, kailinių skrybėlių, lakuotų medinių dėžučių ir balalaikų.

PARYŽIUS. — Viet Congas paskelbė, kad jis atidaro Paryžiuje pilną diplomatinę atstovybę. Prancūzijos užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad Prancūzija pripažįsta tik valstybes, o ne vyriausybes. Kontaktai su Viet Congu negali būti laikomi diplomatiniais santykiais, pabrėžė ministerija, kuri turi ryšius su Saigono vyriausybe.

SOVIETAI VĖL SPAUDŽIA KINIJĄ ATSIŠAKYTI PRETENZIJŲ PASIENY

MASKVA. — Sovietų Sąjunga įteikė notą Kinijai, įspėdama, kad Kinija turi pripažinti sovietų suverenumą saloje prie Amuro ir Ussuri upių santakos, tik tada Kinijos laivams bus leista "naudotis sovietų vandens keliais". Kinijos diplomatai šią notą vadiną gerokai nuvalkiotu sovietų pareiškimu, kuris nevertas Kinijos vyriausybės dėmesio ar atsakymo. Stebėtojų manymu, Sovietų Sąjunga bando padaryti Kinijai spaudimą, kad ši paleistų helikopterį ir tris sovietų pasienio sargybinius, kurie nusileido kovo mėn. Kinijos teritorijoje. Sovietai aiškina, kad helikopterio įgula paklydo audroje, o Kinija sako, kad ji šnipinėjo.

Išvyko į Turkiją pas Brazinskus

NEW YORKAS. — Jurgis Valaitis, Vliko vicepirmininkas, ketvirtadienį išskrido į Turkiją padėti iš kalėjimo paleistiems Pranui ir Algirdui Brazinskams atvykti į Ameriką. Manoma, kad pirmadienio vakarą arba antradienio rytą inž. J. Valaitis jau bus sugrįžęs.

Turkijon skristi turėjo Vliko pirm. dr. K. J. Valiūnas. Jis gavo turkų advokato pranešimą su patarimu atvykti ir atsiimti Brazinskus, tačiau dėl svarbių reikalų dr. Valiūnas negalėjo išvykti. Vlikas nutarė siųsti J. Valaitį.

Popiežius skelbia šventuosius metus

ROMA. — Popiežius Paulius paskelbė bulę, kuri skelbia 1975 metus šventaisiais metais. Popiežius apeliavo į viso pasaulio vyriausybes tais metais skelbti amnestijas politiniams kaltiniams.

Pradedant 1300 metais šventieji metai buvo skelbiami kas 25 metai. Popiežius pareiškė viltį, kad daug katalikų ateinančiais metais aplankys Romą.

Mokytojų streikas Argentinoje

BUENOS AIRES. — Perono vadovaujamoje Argentinoje pradėjo streikuoti mokytojai. Jie reikalauja didesnių algų ir pensijų, bet taip pat reikalauja, kad jų darbe mokyklose nebūtų "ideologinio kišimosi".

Prezidentą Peroną remia daugumas unių ir Argentinoje po jo sugrįžimo didesnių streikų nebuvo. Unių vadai pritarė ir jo politikai suvaržyti kainų ir algų kilimą. Kontrolės sumažino Argentinos infliaciją iki 15% per metus. Mokytojams, matyt, vadovauja komunizmas linke kairieji, todėl jie nutraukė darbą vienai dienai, grasindami streiką tęsti, jei reikalavimai nebus patenkinti.

Reikalavimas, kad mokyklose nebūtų kišamas "peronizmas" kyla dar iš 1955 metų, kada Peronas pirma kartą atėjo į valdžią. Tuo metu vadovuose buvo pilna Perono fotografijų ir jo garbinimai skirti straipsnių.

Mokytojų unija Argentinoje turi 240,000 narių. Kita mažesnė, peronistų mokytojų sąjunga atsisakė prisidėti prie streiko ir apkaltino didžiosios unių vadus komunizmu.

DETROITAS. — Gegužės pirmąją pusę automobilių fabrikai pardavė 13.9% mažiau naujų automobilių negu pernai tuo pačiu laiku.

Amuro ir Ussurio upės sudaro sieną tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos. Kinija jau seniai reikalauja, kad siena eitų tų upių viduriu. Sovietai savinasi upes iki pat Kinijos krantų. Tose upėse esančios salos, apie 700, irgi beveik visos (600) yra sovietų žinioje. Dėl tų salų seniai eina ginčai tarp abiejų valstybių. Daugiausia ginčų sukelia nemažas žemės plotas — sala prie Amuro ir Ussurio upių santakos.

Abi upės suteka netoli Chabarovsko miesto. Į Vakarus nuo jo upių vagos suartėja, sudarydamos lyg ant šono paguldytą rai-su patarimu atvykti ir atsiimti Brazinskus, tačiau dėl svarbių reikalų dr. Valiūnas negalėjo išvykti. Vlikas nutarė siųsti J. Valaitį.

Dėl šios salos ir kitų pasienio nesusipratimų derybos vyko nuo vasario 5 d. iki kovo 21 Blagovėsčenske, Sovietų Sąjungoje, tačiau nepavyko susitarti. Ateinančiais metais numatoma derybas tęsti Kinijoje.

Sovietų Tassas, pranešdamas apie vyriausybės notą, pridėjo, jog sovietų vyriausybė visada nusiteikusi palankiai priimti k-nų prašymus leisti Kinijos laivams naudotis sovietų vandens keliais, tačiau kinai turi iš ankto painformuoti sovietų pusę per diplomatinis kanalus apie numatomas laivų keliones. Žinoma, Kinija turi gerbti sovietų suverenines teises ir teritorinį integralumą, sakoma sovietų notoje.

Amerika negamins mažųjų bombų

ZENEVA. — Nusiginklavimo konferencija Zenevoje pertraukė savo posėdžius iki liepos 2 d. Paskutinę savaitę konferencijos, kurioje dalyvauja 25 pasaulio valstybės, nuotakas labai sugadino Indijoje išsprog-dinta atominė bomba. Visi, kurie skatino pasaulį sumažinti iš-laidas ginklams, pamatė, kad jų propaganda neduoda vaisių.

Amerikos delegacija nusigin-klavimo konferencijoje pažadė-jo, kad Amerika negamins nau-jų atominų ginklų. Buvo siū-lymų gaminti daugiau mažų atominų užtaisų, kurie būtų vartojami kar lauke galingose minose ar artilerijos sviediniuose. Tai būtų bombos ne tokios galingos, kaip strateginių raketų sprogmėnys, tačiau stipresnės už pačius didžiausius arti-lerijos sviedinius. Amerika to-kių ginklų nutarusi negaminti, pareiškė JAV delegatas Martin.

Dienų skeveldros

I.
Čia yra ištrauka iš "Karinės valdybos Lietuvoje ūkinės apskaitos už paskutinį ketvirtį 1917 m. ir 1918 m. pirmą ketvirtį. Apie Lietuvos žemės ūkio, prekybos ir pramonės padėtį karo metais". Skaičių skaičiai ir vis vienas rodo okupanto vykdomą Lietuvos apipilimą. Plėšia, ir skundžiasi:

"1917 m. derliaus paėmimas iš gyventojų vyko sunkiai. Laisvu noru atidavė mažai kas, o bausmės ir grasinimai ne visada padėjo".

Pažvelkime į skaičius kas ir kiek išveža iš Lietuvos. Vežta kariuomenei ir tiesiog į Vokietiją, ir taip, —

"rugių paimta 19.751 tonos kariuomenei ir 2.385 tonos Vokietijai.

Bulvių — 49.358 tonos kariuomenei ir 670 tonų Vokietijai".

Kiaušinių 18.903.411 vienetų kariuomenei ir 26.370.591 Vokietijai.

Medaus — 34.345 tonos kariuomenei ir t. t. ir t. t.

Kumpių, lašinių ir dešrų — 311 toną kariuomenei ir 65 tonas Vokietijai.

Pieno 1.978.183 litrai kariuomenei...

Niūrūs skaičiai. Kai skaitai pranešimą, kaip kurios pozicijos iš kart sukelia šyptelėjimą, bet vėliau būdą okupacijos vaizdą dar labiau išryškina. Čia pvz., poz. "pašarai: kaštonų

105.670 kg. mėsdrų — 715.492 kg. Viskas į Vokietiją.

Nagai, ragai ir kanopos 170.000 kg. į Vokietiją. Ten pat dvėselienos miltai — 220.000 kg. Varpų didumo buvo į Vokietiją išvežta, seniau rinkta kiekvienas gelžgalis.

Pozicija "seriai ir plaukai" šalia kiaušinių vilnos 10.660 kg. ir... "žmonių plaukai" 132 kg. O varnų — apie 2000 vienetų.

Iš žarnų yra "atrajotųjų skilvių knygenos"... Kas tai? Ir vis vežama į Vokietiją. Čia pamazgų riebalai, sugedęs sviestas, vežimų tepalas ir t. t. ir t. t.

Šalia kiaušinių eksportuotami ir šėskai.

Iš miškų pramonės paminėta "šampano kamščių produkcija", butelių lakas. Čia stiklo šukės — net 10.800 kg. Čia kavos nuosėdos; batišvių kleisteris ir t. t. ir t. t.

Okupantas visur ir visada plėšia su visu matematišku tikslumu.

II.

Visi skaičiai yra tikslūs. Frontas dirbo savo keliu, "ūkio karininkai" (galima juos vadinti visokiais vardais) ėjo netoli kario ir skubiai plėšė. Šito pranešimo vertimą įdėjo "Isto-rijos šaltiniai". Kaip vyriausio redaktorių J. Žiugždą reikėtų paklausti — o kaip Lietuvos žemėje elgėsi seniau carai, o dabar bolševikai? Čia ištrauka apie žemės ko-

lonizaciją "į rytus nuo Vokietijos":

"Žemės kolonizacijai rytuose mums (suprask vokiečiams) yra gyvenimo būtinybė. Tik tuo būdu galima būti laiduotas mūsų tėvynės išmaitinimas, o mūsų žemės sūnum, ypač mūsų kariams, turi būti sudaryta galimybė įsigyti nuosava žemė. 2 milijonai vokiškų ūkininkų

Rusijoje laukia savo išganymo, o šimtai tūkstančių iš anapus jūros (skaityk: Amerikos) ištroškę laukia, kad galėtų sugrįžti Pabaltijos srityse apsigyvendinti".

Germanai į rytus, o rusai į vakarus! — gerai tai žitkevičius rašo: "Vienas raudonas kaip šėlonas, kitas rudas kaip šuva"... J. Cicėnas

V. SRUOGIENĖ

PARAPSICHOLOGIJA NKVD TARNYBOJE

(Tęsinys)

Prie eilės universitetų veikia ESP laboratorijos su jau kurį laiką smegenų chirurgų, neurologų naudojamomis EEG (elektroencephalographai) mašinomis ir kt. Štai Philadelphia Medical College išrado telepatijos bangoms fiksuoti plethosmografus ir kt. elektronines mašinas. Pagal minto telepaty Messingo žodžius: "Ateis laikas, kad žmogus supras visus tuos reiškinius. Čia nieko nėra keisto. Tik dar neįsistatė".

Prieš keletą metų mokslo pasaulį nepaprastai sujaudino spaudos paskelbti JAV pavandinio laivo "Nautilus" eksperimentui. Nustatyta, kad kūno vibracijos veikia: 1) mašinų sukelti magnetiniai laukai, 2) saulės, mėnulio, gal ir planetų radiacija, 3) žmogaus emocijos (pastebėta, kad net neseniai mirusio žmogaus lavonas duoda radiaciją).

Taip, yra kažkokia "primari perception", pirmąpradės bangos, dar neįsistatė transmisijos. Tik jos dar nėra žmogaus kontrole. Tikslas — tauti pasiekti!

Tai būtų didelis išradimas, kuris galėtų patarnauti žmonijos gerovei. Deja daug išradėjų skaudžiai kentėjo, kai jų noras padaryti žmonijai gera, paverčiamas jos naikinimui. Prisiminkim tik Nobelį! Prof. V. Čepinskis dar Lietuvos Steigiamajame Seime pareiškė pranašingą mintį apie tada, 1920-22 m. bandomą atomo skaldymą: "Aš nežinorėčiau, kad žmogus galėtų prie tokio baisaus šaltinio prieiti!" Iš tikrųjų atomo energija pirmiausia pasireiškė Hirošimoje...

Pavojus gresia, kad ir parapsichologija gali būti naudojama piktam.

Ne tik Stalinas ir Hitleris, bet ir anglai antrojo pasaulinio karo metu naudojo telepaty šnipinėjimui. Yra žinių, kad ir JAV karo žinyba jais domisi ir slapta eksperimentuoja.

Šiuo reikalu jau turime turtinę literatūrą. Bet tikrą sensaciją sukelia dviejų amerikiečių psichologų Stella Ostrander ir Lynn Schroeder knyga "Psychic Discoveries behind the Iron Curtain", Bantam Book, 1970. Baigusios universiteto mokslus JAV, jos daug keliavo Amerikoje, Europoje, Viduriniuose Rytuose ir kraštuose už geležinės uždangos, studijuodamos parapsichologijos tyrimus. 1968 m. jos pateko į pirmąją metinę parapsichologų konferenciją Maskvoje ir turėjo progos išsikalbėti su visa eile žymių mokslininkų ir susipažinti su spaudoje paskelbtais tyrimų rezultatais.

Pasirodė, kad jau 25 metai Sovietuose labai intensyviai dirbama šioje srityje. Ten esama 20, ar daugiau studijų centrų — prie Maskvos, Leningrado, Kijevo, net Alma Atos universitetų, prie įvairių institutų. Laboratorijos aprūpintos įvairiomis mašinomis, anot vieno mokslininko: "Mes naudojames nepaprastai komplikuotais įrengimais, kai kurie iš jų importuoti iš Vakarų ir kainavo apie 100.000 rb." Čia dirba psichologai, fiziologai, chemikai, biologai, matematikai ir kt. mokslininkai, jų tarpe ir Zacharovas, ir Kapica ir kt. Parapsichologijos tyrimėjimai vyksta organizuoti vyriausybės žinioje. Autorėms pavyko sužinoti, kad daugiausia jais domisi karo žinyba ir ypač slaptoji policija, mums geriausiai žinoma senuoju NKVD vardu. Esą

vien 1967 m. ši įstaiga skyrė 21 milijoną rublių eksperimentams. Kai kurie mokslininkai skundėsi, kad privačiai atliekami darbai vyriausybės draudžiami ir savarankiškai tyrinėjantieji psichinius reiškinius neturi tam lėšų ir net yra persekiojami. Dažnai autorės, besikalbėdamos su rusų psichologais išgirdavo, kad jie daugiau kalbėti negali... Tai paslaptis! Skelbiame tik tai, kas jau pasirodė spaudoje. Daugelio mokslininkų pavardės sąmoningai knygoje neminimos. (Čia irgi negalima iš tos knygos cituoti, nes ji apdrausta šio krašto įstatų — copy right).

Mokslininkai už geležinės uždangos, Rusijoje, Čekijoje, Bulgarijoje ir kt. stropiai seka, kas ESP srityje tirama Vakaruose. Prisiminkime tiksliai, ką Solženicinas rašė savo knygoje "V krugė pervom". Rusų slaptoji policija suvežė iš įvairių koncentracijos lagerių ten kaltinamus mokslininkus, patalpino juos į specialų lagerį, davė geresnes gyvenimo sąlygas ir griežtoje priežiūroje lepė jiems išrasti būdą identifiukuoti žmogų iš jo balso. Tuo tikslu jie rinko Amerikoje ir kitur šioje srityje daromus tyrinėjimus ir patys eksperimentavo. Dabar, rodos, jau JAV išrado tą būdą ir policija jį naudoja kaip ir pirštų antspaudus. Žinoma, rusams tai nebe paslaptis.

Minėtos knygos autorėms pavyko sužinoti, kad telepatija jau plačiai yra naudojama didžiuliame šnipinėjimo tinkle Sovietijos krašto viduje ir užsieny. Jau ten sekasi skaityti kitų mintis per tardymus. Vieno čekų mokslininko tvirtinimu jau prieš keletą metų sovietuose pradėta naudoti telepatija indoktrinuoti ir perauklėti socialinius elementus, kad jie, patys to nežinodami, persiimtų, valdžiai pagelbajamomis idėjomis ir atitinkamai elgtųsi (čekai, bulgarai ypač yra pažengę parapsichologijos srityje. Tyrinėjimai yra valdžios žinioje).

Tais laikais, kada Vakarai mažai domėjosi parapsichologija, sovietų mokslininkai padarė reikšmingų atradimų. Jau prieš eilę metų John Gunter savo išgarsėjusioje knygoje "Inside Russia today" rašė: "Amerikos mokslininkai visai nežino, kas vyksta mokslo srity Rusijoje, ir tai gali turėti rimtų pasekmių". Apie tyrinėjimus, kurie paruošė pirmojo Sputniko paleidimą, jau seniai ir daug buvo rašyta sovietų spaudoje, bet amerikiečiai to nesėkė, todėl Sputnikas visus taip pritrenkė. Tas pats kartojasi ir su parapsichologija. Anglų psichologė Sybil Leek rašo: "Mano žiniomis JAV yra 50 metų atsilikusios nuo Rusijos psichinių tyrinėjimų".

Gal rusai jau yra susekę psichinių reiškinį esmę? Gal jie pažaboję, gali kontroliuoti telepatijos bangas, gali naudotis "psichiniu radaru", gal jau yra palenkęs savo valią ta iki šiol nežinomą proto galią?

Gal ESP, telepatija jau yra naujas slapto karo ginklas? Viename plačiai Rusijoje žinomame nuotykių romane pranašaujama, kad toji valstybė, kuri atskleis ESP paslaptis, užvaldys pasaulį...

Tai baisus įspėjimas! (Sėja, 1974, 1-2) (Pabaiga)

"NAUJENOS" KLEKVIENO LIETUVIE DRAUGAS IR BICULIS

Gaujų karas

Clark mokyklos, 4619 West Jackson Blvd., žaidimų aikštėje antradienio vakare įvykusiame susisaudyme sužeisti aštuoni jaunikliai, daugelis net keliais šūviais. Susisaudymas įvyko tarp Cicero Avenue Vice Lords

ir Roman Saints gaujų. Visi sužeistieji yra tos Cicero gaujos nariai. Policijos pranešimu, Romos šventieji (Roman Saints) kanytėms vartojo tris šautuvus. Jie keršijo už tai, kad keli vicelordai prieš keletą dienų sumušė vieną Romos "šventąjį".

Šeši "šventieji" suimti, o septyni sužeistieji nugabenti į Loretto ligoninę. Aštuntasis, sužeistas į galvą ir krūtinę, nuvežtas į Franklin Boulevard ligoninę. Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

20-JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

WINNIPEG, MANITOBA

Ivyksta 1974 m. birželio 29 — 30 ir liepos 1-ą dienomis

Birželio 28 d. (penktadienio vakare) 331 Smith St., Marlborough Hotel — priėmimo vakaras. Tą vakarą prasidės registracija, to pat Hotelio Lietuvių Dienų rengimo k-to būstinėje. Visi suaugusieji prašoma naudotis ten esame svetaine, kurioje bus galima susitikti savo senus pažįstamus ir įsigyti naujų pažinčių.

Dauguma šventės dalyvių telksis Marlborough viešbutyje 331 Smith St. (tel. (204) 942-6411), kur laikinos kambarių rezervacijos jau padarytos. Šis viešbutis yra moderniškas, su naujai išpuoštais kambariais ir spalvotomis T. V. Viešbutis yra pačiame miesto centre.

Birželio 29 d. (šeštadienį 6 val. vakare) įvyksta susipažinimo vakaras — vakarienė ir šokiai. Būtinios rezervacijos iš anksto: Asmeniui \$7.50; išimtis vaikui iki 12 metų, \$5.00. Užsakyti: 432 Elgin Avenue, Winnipeg, Man. R3A - 0K7.

Birželio 30 d., sekmadienį, 2 val. po pietų: Pamaldos šv. Marijos Katedroje, 353 St. Mary Ave., Winnipeg, Man.

Sv. Mišias laiko: Vyskupas V. Brizgys ir svečiai kunigai. Pamokslą sako: Kardinolas G. Flahiff ir prelatas J. Balkūnas. Gieda Hamilton Mergaičių choras "Aidas".

4 val. po pietų pasirodymas Winnipeg visuomenei prie Parlamento Rūmų. 8 val. vakare KONCERTAS Playhouse — Teatro Salėje, 180 Market Ave. Programą išpildo: Toronto ansamblis "Gintaras", Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir Londono ansamblis "Baltija". (Ši šventė Kanados Vidaus Reikalų Ministerijos remiama).

A. A. TAMOŠAICIŲ meno: audinių, paveikslų etc., paroda, kuri prasidės birželio 25 d. ir tęsis iki liepos 6-tos — Manitoba Muzeum of Man and Nature, 190 Rupert Ave. (Main ir Rupert St.), kansas.

20-TOS LIETUVIŲ DIENŲ RENGIMO KOMITETAS

432 Elgin Ave., Winnipeg, Man. R3A - 0K7
Telef. (204) 943-8925

SKAMBINKITE DABAR
Į VERTINTI
JŪSŲ NAMA

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.

(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO

Inter-City Relations Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VISUS CHICAGOS PRIEMIESČIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

NAUJIENU PAVASARINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Birželio mėn. 9 d.

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

ADD TO YOUR INCOME

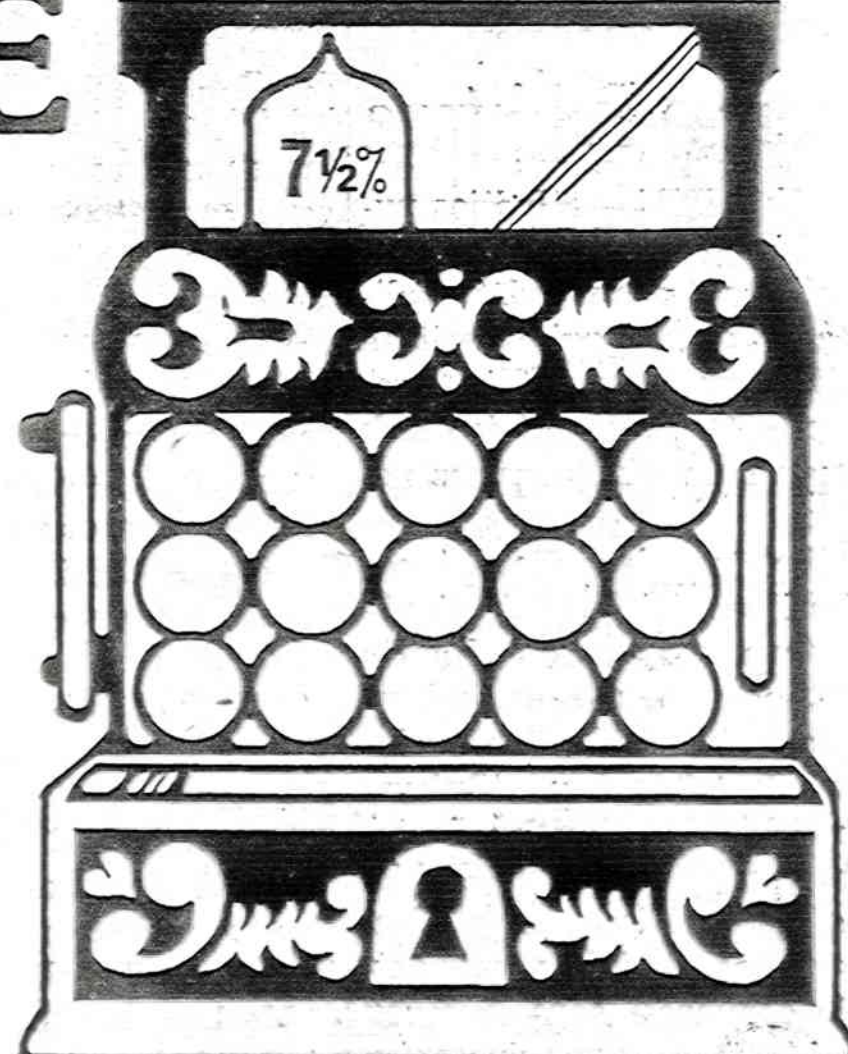
There's no better time to save, than now.

Choose from six different savings programs with interest rates that have never been higher.

Each program is designed to earn more for your savings dollar.

Open a new account or add to an existing one. Either way, your money earns more at Standard Federal.

We've been helping people save for 65 years.

7 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 90 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.00% on interest accumulated for 1 yr.

7% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.

5 1/4% PASSBOOK SAVINGS. Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.39% on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

CELEBRATING OUR 65th YEAR
ASSETS OVER \$198,000,000.00
RESERVES OVER \$18,000,000.00

4192 Archer Avenue (at Sacramento) Chicago, Illinois 60632 - 847-1140

Amerikos Lietuvių Kongresui artėjant

Pasikalbėjimas su ALT pirmininku dr. K. Bobeliu

Šios vasaros pabaigoje, rugs. 28-29 d., Chicagoje įvyks Amerikos Lietuvių Kongresas. Jį organizuoja Amerikos Lietuvių Taryba. Ta proga įdomu daugiau sužinoti apie ALT darbą ir todėl jos pirmininkui Dr. Kaziu Bobeliui buvo pateikta eilė klausimų:

— Po paskutinio ALT suvažiavimo yra kiek pasikeitęs valdybos ir tarybos sąstatas. Kaip dabar vyksta darbai?

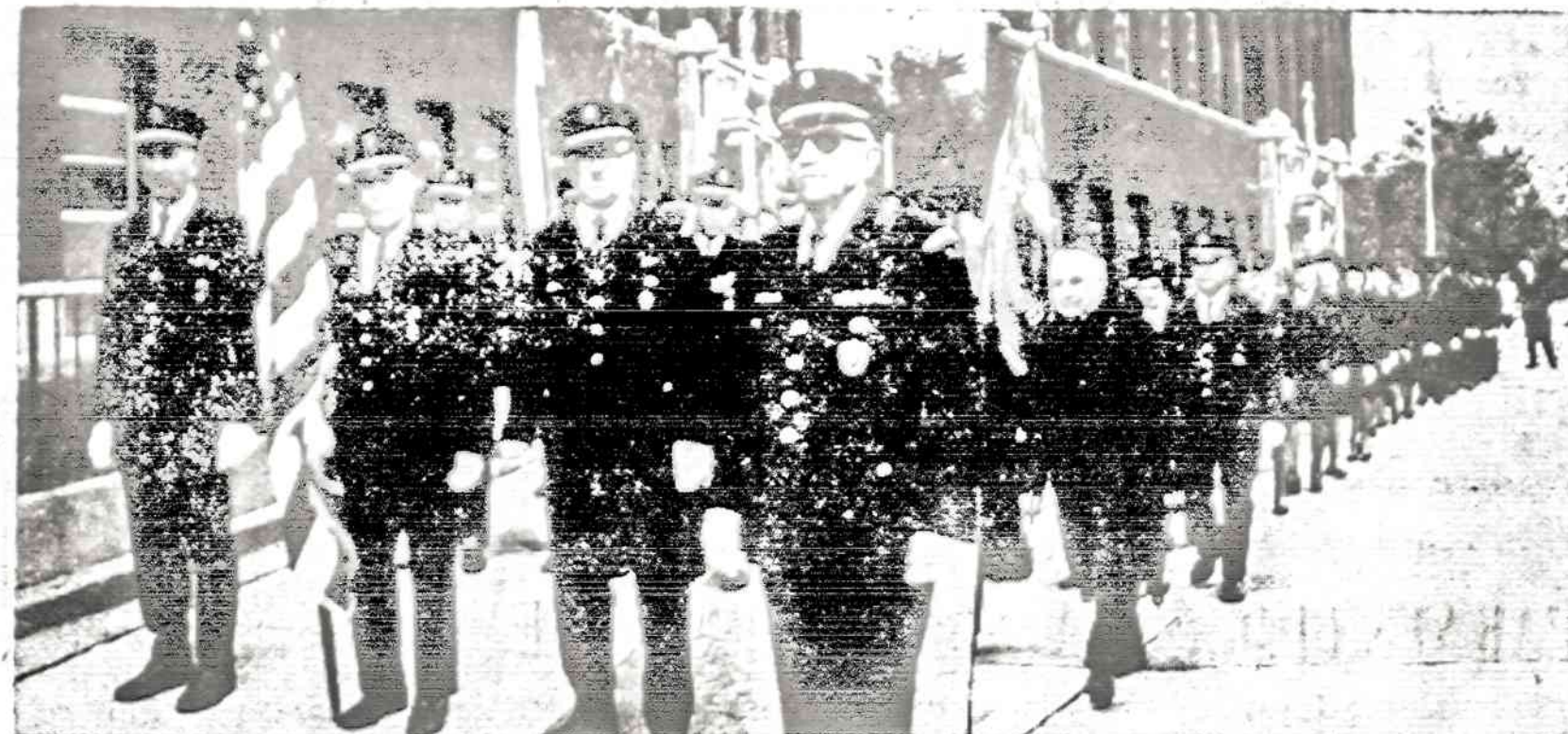
— Didelių pasikeitimų neįvyko. Įsijungė į centro valdybą ir direktoriatą daugiau jaunios kartos atstovų. Darbo pasidalinimas daugiau detalizuotas, paskirstytas ir vyksta nuosirdžioje draugiškoje atmosferoje, — atsakė Dr. K. Bobelis.

— Kokie dabar svarbiausi ALT rūpesčiai?

— Šiuo metu aktualus mūsų rūpestis — tai nuolatinis Simo Kudirkos klausimas kėlimas senato, atstovų rūmuose, Valstybės departamente, Baltuosiuose rūmuose, amerikiečių spaudoje, pastangos suorganizuoti visas jėgas jo paties ir jo motinos išlaisvinimui iš Sovietų vergijos. Lygiai taip pat Alta daug dirba Brazilskų reikalų. Altos užvestoji akcija kreiptis laiškais ir telegramomis, kad būtų išgau-

ta jiems amnestija, buvo vienas iš labai reikšmingų darbų, kad buvo pasiektas jų paleidimas iš kėlimo, pritaikant amnestijos įstatymą. Mano paskutiniame vizite Turkijos ambasadoje Washingtono man buvo pabrėžta, kad Turkija kreipia dėmesį į viešąją opiniją, ir daug prisidėjo tie apie 1,000 lietuvių, kurių laiškai ir telegramos turėjo reikšmės, kad Brazilskai nebuvę gražinti, o paleisti į laisvę. Grįžtant dar prie Kudirkos reikalo, pažymėtina, kad Alta jau seniai yra artimame kontakte su kongresmanu Hanrahan, kuris šioje srityje uoliai darbuojasi. Jam teikiama informacija ir su juo palaikomas artimas ir glaudus ryšys. Alta Kudirkos ir jo motinos laisvinimo pastangas vedė kurį laiką slapta, nes buvo įsitikinusi, kad propaganda nelauku gali pakenti galutinio tikslo siekimui.

Amerikos Lietuvių Taryba taip pat nuolat neužmirštame Saugumo konferencijos ir tuo reikalu daromi nuolatiniai pareiškimai Baltuosiuose rūmuose, Valstybės departamente, senato nariams bei kongresmanams. Šalia to, yra šimtai kitų Altos rūpesčių: lietuvių reikalų kėlimas spaudoje ir kitomis progomis. Vasario 16 minėjimų organizavimas senato, atstovų rū-

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė Kalantos dviejų metų susidėginimo sukaktį minint. Pirmoje eilėje iš dešinės stovi rinkt. pirm. Vladas Išganaitis prie vėliavų tarnybos. Toliau matome ramovėnus, uniformuotus šaulius ir šaules.

Nuotrauka C. Genučio

muose, lietuvių kolonijose, naujų skyrių steigimas, vidinis organizacinis stiprinimasis.

— Kuriais tikslais šaukiamas Amerikos Lietuvių Kongresas ir kaip vyksta jo organizavimas?

— Amerikos Lietuvių Kongresas yra Altos tradicinis renginys, šaukiamas kas penkeri metai. Jo tikslas — parodyti Amerikos visuomenei didelę lietuvių vienybę, susiklausymą, toleranciją, masiniame minėjime demonstruojant Lietuvai daromą skriaudą ir atkreipiant dėmesį į Lietuvoje nelegaliai besitęsiančią okupaciją, lietuvių teisių slopinimą. Taip pat siekiama atkreipti JAV politikų ir visuomenės dėmesį į pavojus, kurie gresia JAV-bėms per daug pasitikint Sovietų Sąjungos pažadais. Aišku taip pat, kad toksai kongresas tai drauge ir Altos organizacijos pajėgumo bei lietuvių visuomenės jai rodomo pripažinimo demonstracija.

Kongreso paruošimo ratas jau stipriai užsuktas. Patalpų reikalus sutvarkytas, baigiamas sudaryti amerikiečių ir lietuvių garbės komitetas, sudarytos kongreso rengimo komisijos. T. Blinstrubas, dr. K. Šidlauskas, dr. V. Šimaitis, dr. J. Valaitis jau giliai įsitraukę į paskutinius kongreso programos parengimo darbus. Spaudos komisija, vadovaujama kun. dr. J. Prunskio, organizuoja informaciją, planuoja prieškongresinį ir po kongreso leidinį. Kun. A. Stašys, kun. A. Trakis ir kun. J. Prunskis planuoja kongreso pamaldas. Kun. A. Stašys ir p. O. Gradinskienė tvarko banketo reikalus. Jiems artimai talkininkauja A. Pakalniškis, E. Vilimaitė, E. Smilgys. T. Kuzienė su V. Šimkumi vadovauja sveikinimų ir reklamų telkimo komisijai. R. Staniūnas rūpinasi jaunimo dalyvavimu kongrese. Visi Altos skyriai ir apskritai organizacijos yra informuojamos apie kongreso parengiamuosius darbus.

— Šiomet numatoma Lietuvos laisvinimo veiksnių konferencija. Kokios jos perspektyvos?

— Šis reikalas aptartas preliminariniame suvažiavime New Yorke. Alta ruošia jai paskirtą temą medžiagą. Padėti kiek komplikuoja susiskaldymai L. Bendruomenėje. Apskritai mums, lietuviams, reikia visiems turėti vienas kitam daugiau meilės, pasitikėjimo ir tik ant tų pagrindų galėsime išvystyti stipresnį veikimą, visi turėdami prieš akis bendrus Lietuvos lais-

PRAŠO IŠLAISVINTI SIMĄ KUDIRKĄ

Dr. Bobelio raštas sen. Fulbright'ui

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis pasiuntė tokio turinio telegramą Senato Užsienio Reikalų komiteto pirmininkui sen. J. W. Fulbright ir visiems komiteto nariams: "Mūsų turimomis žiniomis Užsienio Reikalų Komitetas turės pasitarimus su Sovietų Sąjungos delegacija apsvaistinti abu kraštu liečiančias problemas. Noriu atkreipti Jūsų dėmesį į šiuos faktus: kaip Jūs, be abejo, žinote Simas Kudirka nesėkmingai bandė 1970 metais pasilikti pakrantių sargybą laive Vigilant ties Martha Vineyard. Dabar išryškėjo, kad Kudirka turi teisę į JAV pilietybę, kaip tą kongresmano Roberto P. Hanrahan pastangomis nustatė JAV Valstybės Departamentas ir JAV Imigracijos įstaiga.

Kudirkos motina Marija Kudirka (Šulskienė) yra gimusi Brooklyn, N. Y. Jos sūnus gimė kaip pavainikis Lietuvoje, McCarren — Walter aktu nustatyta, kad pavainikis gautino reikalus. Alta vertina Lietuvių Bendruomenės kultūrinę veiklą, Alta finansiškai ir moraliai remia Vliką. Gal tik lauktina daugiau aiškios, tvirtos vadovaujančios linijos.

— Jūs, būdamas didelės Šv. Juozapo ligoninės chirurgijos šefas, kur yra 44 chirurgai ir tose pareigose būdamas trečius metus, būdamas pasižymėjęs medikas, kaip dar randate laiko vadovauti Altai, kur yra tiek gausu darbo?

— Būdamas chirurgas, turiu labai didelių ir plačių įsipareigojimų savo pacientams ir savo pašaukimui, kurių, aišku, jokių būdu nenorėčiau užleisti. Bet lygiai Lietuvos meilė ir lietuvių tautinės egzistencijos klausimas man yra svarbus ir reikšmingi, todėl stengiuosi kaip galima geriau profesinę ir organizacinę veiklą suderinti. Lietuvos meilė man įskiepijo mano tėvai ir ją bandau įskiepyti savo vaikams, — baigė savo pareiškimą Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis.

Brazinskai dėkoja Amerikos Lietuvių Tarybai

Dr. Kazys Bobelis gavo Brazilskų iš Ankaros, Turkijos, gegužės 15 d. rašytą laišką, kuriame jie sako: "Nuosirdžiai norime padėkoti Jums ir visai Amerikos Lietuvių Tarybai už pasiskelbimą atsisakymo, raginančio laisvo pasaulio lietuvių siųsti Turkijos vyriausybei laiškus, telegramas dėl mūsų, kalinamų Lietuvos laisvės kovotojų, išlaisvinimo. Iš patikimų šaltinių patiriame, kad peticijos, telegramos, laiškai tūkstančiais plaukė plaukia Turkijos vyriausybei ir turi labai palankų poveikį mūsų bylai... Kalėjimas graužia mūsų sveikatą. Aš, Pranas Brazinskas, nuo š. m. kovo 28 d. iki bal. 15 d. sunkiai sirgau, teko būti kalėjimo ligoninėje. Visos šios kančios vardan mūsų tautos laisvės ir laimės". Pasi-rasė Pranas ir Algirdas Brazinskai. ALT Informacija

ambasadoje Maskvoje, bet Sovietų pareigūnai neduoda jai išvykti vizos. Simas Kudirka vis dar tebelaikomas Sovietų koncentracijos stovykloje už bandymą pasiekti JAV.

Mūsų konstitucija garantuoja ir gina piliečių teises. Mes turime reikalauti ir pasiekti, kad būtų išleisti mūsų tokie piliečiai, kaip ponas Šulskienė, Simas Kudirka ir tūkstančiai kitų JAV piliečių, neteisėtai laikomų Sovietų Sąjungoje. To reikia reikalauti pirma nebus sudaryti kokie susitarimai ar teikiamos paskolos.

Mes negalime toleruoti JAV piliečių spaudos šalyse, kur yra JAV ambasada, bet kur vyriausybė nepaiso mūsų piliečių teisių. Mūsų pirmas lojalumas turi būti — apginti mūsų piliečių priklausomas teises.

Dėl to aš prašau Jus, Ponia Šulskienė gavo JAV pasą JAV Pirmininke, o taip pat ir kitus

komiteto narius pareikalauti iš Sovietų pareigūnų respektuoti nepanaikintą visų JAV piliečių teises už geležinės uždangos, o ypač teises p. Šulskienės ir Simo Kudirkos."

Be sen. J. W. Fulbright, šio turinio telegramos nusiųstos Senato Užsienio Reikalų Komiteto nariams, senatoriams: J. Sparkman, M. Mansfield, F. Church, S. Symington, C. Pell, G. W. McGee, E. S. Muskie, G. S. McGovern, H. H. Humphrey, G. D. Aiken, C. P. Case, J. K. Javits, H. Scott, J. B. Pearson, Ch. H. Percy, R. B. Griffin.

Lietuviai prašomi čia suminėtiems Senato Užsienio Reikalų nariams rašyti laiškus ir siųsti telegramas prašant atkreipti tinkamą dėmesį į šį reikalą, išreikštą Altos raštu.

"NAUJENOS" BOLSEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

Philomena sako:

- KAS NETAUPO ATEICIAI, TAS NESIRUOŠIA ŠVIESESNIAI IR TINKAMESNIAI GYVENIMUI.

Socialinės apdraudos neužtenka pragyvenimui. Chicago Savings bendrovės mokamus aukštus nuosimčius pridėjus prie Social Security, jau galima ramiau senatvės laukti ir gyvenimu džiaugtis. Chicago Savings moka 5.2% už paprastose sąskaitose laikomas santaupas, ir duoda 7.5% už sertifikatuose laikomus pinigus.

Šį metų Chicago Taupymo bendrovė švenčia savo Auksinį Jubiliejų. Laimingiesiems duoda kelionę į Havajų salas, Disneyland, Las Vegas ir daug kitokių dovanų.

Atsilankykite.

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

1. MŪSŲ BENDROVĖ veikia jau nuo 1947 metų. Kiekvienais metais mes persiunčiame į Lietuvą greit ir saugiai tūkstančius siuntinių.
2. MŪSŲ BENDROVĖJE ir jos skyriuje Jūs visuomet rasite didelį pasirinkimą prekių, kurios labai vertinamos Lietuvoje.
3. TAIP PAT PRIMAME užsakymus AUTOMOBILIAMS (Žiguli, Moskvė, Zaporozec), motociklams, šaldytuvams ir kit. oficialioms kainomis.
4. JEIGU JŲS NORITE PAKVIESTI iš Lietuvos gimines, mes parūpinsime reikalingus dokumentus.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SOUTH STATE ST., CHICAGO, ILL. 60604

TEL. WA 2-9354

ir mūsų skyrius:

2618 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629

TEL. WA 5-2466

DVIEJOSE PATOGIOSE VIETOSE

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7% Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2% mokama 1 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4%

ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio 10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtį, 9:00 ryto — 8:00 vak.; Antradienį, penktadienį, 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį, 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už daryta.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prisimins ir pagerbs mirusius

Amerikiečiai yra įpratę kiekvieną metų prisiminti ir pagerbti mirusius. Pradžioje buvo prisimenami ir pagerbiami Amerikos kariai, žuvusieji kovoje už šio krašto laisvę. Vėliau buvo prisimenami ir pagerbiami kariai, kurie kovojo už kitų tautų ir kraštų laisvę. Dar vėliau, be karių, pradėti prisiminti ir įtakingesnieji visuomenės veikėjai, mokslininkai, mokytojai, inžinieriai ir daug gerų žmonėms padariusieji. Kartą į metus buvo papuošiami mirusiųjų kapai, suruošiamos iškilės mirusiems pagerbti prisimenami mirusiųjų atlikti geri darbai ir parodyta didelė širdis.

Niekad oficialiai nebuvo nustatyta diena mirusiems prisiminti ir pagerbti. Vienoje valstijoje žuvusieji kariai buvo prisiminti vieną dieną, o kitoje buvo pasirinkta kita diena. Bet paskutiniiais dešimtmečiais mirusieji buvo pagerbiami geg. 30 dieną. Ne visose valstijose geg. 30 buvo Kapų puošimo diena, bet didelė dauguma tą dieną puošdavo kapus ir suruošdavo iškilmes. Prieš porą metų JAV kongresas, norėdamas mirusių prisiminimą suvienodinti visame krašte, nutarė kapams papuošti ir mirusiems prisiminti skirti gegužio pirmadienį esantį arčiausiai geg. 30 dienos. Kongreso atstovai norėjo sudaryti progą ilgesniams savaitgaliai, kad žmonės turėtų progos pailsėti.

Kongreso atstovų planai ir tikslai buvo vienoki, bet kai kurių valstijų įstatymų leidėjai kitaip į visą reikalą pažiūrėjo. Jiems atrodė, kad ilgesnis savaitgalis nukreips žmonių nuotaikas nuo mirusiųjų. Turėdami ilgesnį savaitgalį, jie ne mirusius prisimins, bet važiuos į gamtą. Vieni vyks į vasarvietes, kiti trauks į paežerius, o tikrai maža gyventojų dalis prisimins mirusius. Daugelis, pasukę išvykdamiesi į tolimesnes vietas, dar susižėis ir pakeliu žus, kaip labai dažnai ilgesniais savaitgaliais atsitinka. Visa eilė valstijų, jų tarpe ir Illinois valstijos seimas, nutarė nekreipti dėmesio į kongreso nutarimą, bet palikti geg. 30 dieną kapams puošti ir mirusiems prisiminti įstatymų leidėjai išaiškino, kad kongresas neturi teisės nutarinti, kada žmonės turi minėti mirusius ir ruošti iškilmes.

Illinois valstijoje dabar bus dvi oficialios dienos mirusiems prisiminti. Illinois valstijos įstaigos mirusius pagerbs geg. 30 d., kaip iki šio meto jie buvo gerbiami. Daugeliui Kapų Puošimo Diena bus pirmadienį, geg. 27 d., kaip JAV kongresas yra nutaręs. Lietuviai mirusius pagerbs skirtingomis dienomis. Vieni prisilaikys Illinois

VEDAMASIS APIE

CHICAGOS "WATERGATE"

Brooklyne, N. Y., vienuoliai pranciškonai leidžia savaitraštį "Darbininką", kuriame daugiausiai reiškiasi frontininkai. Jie jame prirašo šališkų ir nekritiškų pranešimų apie Chicago LB vykstančius nesklaidumus. Štai, š. m. gegužio mėn. 10 d. laidoje, vedamasis pašapiu antgalviu: "Chicago Watergate" paskelbė, labai kreivai nušviesdamas Chicago LB nesklaidumus.

Vedamojo rašėjas pirmiausia aiškinasi, kad spaudoje skelbiami apie LB nepasirašyti ir nepagrįsti aprašymai, kurie neatitinka faktams. Bet kokio tie nepagrįsti faktai, "Darbininkas" taip ir nepasako. Bet toks bendras pareiškimas, be įrodymų duomenų, skaitytoją tik klaidina. Už tat, tenka iš jo padarytų kaltinančių užuominų manyti, kad tokius nepagrįstus faktus "Darbininkas" laiko praeitųjų metų Chicago-

je LB tarybų rinkimų aprašymus. Mat, jie rašo, kad ten, atseit, Chicagoje rinkimų metu dominavo aistros. Bet šitoks "Darbininko" keliamas aiškėn faktas, nėra pilnai teisingas, pagrįstas ir labai šališkas. Kadangi, savo vedamajame dėsto, kad LB "priešininkai" ir Altos "gynėjai" buvo apimti aistros ir net išsigalvojo jai sugriauti naują taktiką.

O kas gi toji naujoji "taktika"? Vedamasis dėsto, kad minėti "priešininkai" pasišovė į tai iš vidaus griauti. Tikrai, galia, kad tėveliai pranciškonai savo "Darbininke" rašo tokią grubią netiesą.

Esu senas Chicago LB narys, ir iki šiam laikui, dar netiki klaidina. Už tat, tenka iš jo padarytų kaltinančių užuominų manyti, kad tokius nepagrįstus faktus "Darbininkas" laiko praeitųjų metų Chicago-

valstijos nutarimų, o kiti vyks į kapines pagal federalinės valdžios nutarimus. Vienodumas ne būtinas, bet vis dėlto būtų gražiau, jeigu šiuo reikalu būtų rasta bendra kalba ir mirusieji prisiminti tą pačią dieną visame krašte. Kapų puošimas ir mirusiųjų didesnių darbų prisiminimas įleido šaknis ir lietuvių tarpe. Vaikai tai dienai gėlėmis apdina tėvų kapus, užsako sentimentalių giesmių ir išklauso kalbų, kuriomis primenami žymesniųjų ir ne tokių žymių lietuvių vestos kovos lietuvių tautos laisvei ir žmonių gerbuvimui. Mirusieji lietuviai yra išmėtyti po įvairias Chicago kapines. Daugelis mūsų tautiečių rytais vykdamo į kitas kapines savo artimųjų kapų papuošti, bet visi stengdavosi vykti į Lietuvii Tautinės Kapinės, kad galėtų dalyvauti gražiai suruoštos iškilmės ir pasiklausyti lietuviškų kalbų ir giesmių.

Lietuvių Tautinių Kapinių direktoriai, turėdami galvoje Illinois valstijoje esančias dvi dienas mirusiems prisiminti, pasirinko šį sekmadienį, geg. 26 dieną, mirusiems pagerbti. Jeigu minėjimas būtų ruošiamas pirmadienį, tai dalis lietuvių iškilmės negalėtų dalyvauti, nes kitos lietuvių mėgiamos kapinės melsis už mirusius geg. 30 dieną. Jeigu būtų ruošę geg. 30 dieną, tai visą eilę lietuvių, turinčių savo artimuosius, palaidotus Lietuvii Tautinėse kapinėse, negalės atvykti, nes turės dirbti įvairiose valstybinėse įstaigose. Tuo tarpu sekmadienį, gegužės 26 dieną, visi galės atvykti į Lietuvii Tautinės kapines ir dalyvauti ten ruošiamose iškilmėse.

Lietuvių Tautinės kapinės yra Amerikos lietuvių kapinės, todėl visi lietuviai turėtų dalyvauti ne tik Kapų Puošimo Dienos iškilmėse, bet ir visame kapinių reikalu tvarkyme. Lietuvii Tautinių kapinių savininkai yra sklypų savininkai. Kas yra įsigijęs sklypą Lietuvii Tautinėse kapinėse, tas gali dalyvauti kapinių administravime. Tautinių kapinių nevaldo joki tarptautinių organizacijų atstovai, joms negali įsakinėti internacionalų agentai. Kapinės valdo sklypų savininkai, svarbiausius nutarimus daro visuotinas sklypų savininkų susirinkimas. Juo didesnis sklypų savininkų skaičius dalyvauja visuotiniame susirinkime, tuo geriau prižiūrimi ir tvarkomi kapinių reikalai.

siskundimus ir apgailėstavi-mus, o kartais juos pareiškia net ir su dideliu pasipiktinimu karteliu, kad jie esą LB labai nusivylę ir praradę jai pasitikėjimą. Ir tai, tik dėl to, kad jos veikėjai, daugiausia frontininkai, iškreipė jos tikslą ir ją nukreipia griovimui laisvinimo institucijoms, atseit, Alto ir Vliko. Ir kad jų nusivylimas turi pagrindo, tai ir man pačiam frontininkai su jų parašais atsiuntę, prieš rinkimus tarybų lapelį, kuriame aiškiai buvo pasisakyta, kad Altas yra atgavęs, kurį reikia nušluoti nuo žemės paviršiaus. Tai tikras ir pagrįstas faktas. Tat, kam gi, tada gali būt dar neaiškūs šios grupės kėsiai?

Aš noriu paklausti "Darbininką", kodėl ji širkiuoja į LB "priešininkų" eilę tuos, kurie gina laisvinimo instituciją ir kam gi juos įtarinėja sugalvojęs naują "taktiką" jos su-naikinimui, kurie taip jo vadinami priešininkai, tokios minties niekad nėra turėję? Ar toks "Darbininko" skelbiamas kaltinimas nėra jo skleidžiamas demagoginis pliurpalas?

Gal "Darbininkas" ir tiesą skelbia, kad į LB tarybą buvo išrinkta tik 19 proc. jo paskelbtųjų LB "priešininkų". Bet kodėl jis, šitoki procentą paskelbęs, nutili tuos faktus, kurie buvo lemiamieji trukdytojai, minimą procentą aukštynt pakelti?

Tada tikriausiai "Darbininkui" nebūt reikėję aimanuoti, jei jis nors ir prabėgoms būtų paminėjęs tas visas sukybes, kurios Chicago spaudoje buvo išskeltos. O faktas, kad rinkimų metu sukybės buvo Ciceroje ir Marquette Parke. Deja, frontininkų užgožtoje spaudoje buvo tylu, nors apie jų žmones buvo rašoma. Ar "Darbininkas" nežino, kad tik šiai dienai Marquette Parko apylinkės valdybai rinkimų komisija nėra atdavusi rinkimų dokumentų, nei garbės teismas dar nėra išsprendęs skundus dėl frontininkų padarytų išsikių ir sukybių. Kodėl "Darbininkas" apie tai nutyli, juk tai yra tikri ir pagrįsti faktai?

Keista, kad "Darbininkas" jau kelintą kartą linksniuoją policininką Cicero LB susirinkimui, lyg tuo norėtų pareikšti, kad Cicero LB apylinkės vadovai padarė baisų "kriminalą". Man gi, atrodo, kad policininkas Amerikoje tai nėra tas pats, kas enkavedistas okupuotoje Lietuvoje. Policininkas šioje šalyje yra tik tvarkos dabotojas.

Demokratinės laisvės kras-

tuose policininkas nėra pabai-sa. Mano nuomone ir nerelkė-tų iš amerikoniško policininko daryti kažkokį LB-nei baubą, o tenka tik pagirti tuos, kurie taip padarė ne vien tik dėl to, kad šiandien pasitaiko nemažai kriminalinių užpuolimų, bet dar ir dėl to, kad į tą susirinkimą atvyko ir tokie, kurie lietuvių visuomenėje nesirodo, net ne lietuviai ir ne LB nariai. Ar "Darbininkas" galėtų garrantuoti, kad jų tarpe negalėjo būti ir provokatorių, o ypač Ciceroje, kur jau kuris laikas vyksta tokia įtampa.

"Darbininko" pacituotas p. V. Vaitekūno palyginimas, pasiskolintas iš frontininkų leidinio "J Laisvę", apie dviejų pasaulinių "bosų" sugyvenimą yra daugiau negu juokingas. Pagaliau koks gi, judvieju draugingas sugyvenimas, kai diena ir naktį vieni ir kiti kala ginklus? Kas šiandien gali pasitikėti maskviniu "bosu", kai jis, jam tokį palankų Brandtą, kuris išsižadėjo jo naudai trečdalis Vokietijos, o vis tik jį apstatė rafinuotais šnipais, dėl ko jis turėjo išsižadėti net valstybės kanclerio pozicijos. Ar gali šių dviejų "bosų" veidmainiška draugystė būti sugyvenimo pavyzdžiu ir LB? Tai jau daugiau negu nesuipratimas.

"Darbininkas" skelbia, kad jo vadinami "LB priešininkai" panoro valdžios, todėl jie skaldo. Ne! Ją skaldo ne "priešininkai", kurių iš viso tokių nėra, ir kurie valdžios netroškia, kurie ją gelbsti. Bet jei "Darbininkas" kalba apie valdžios troškimą, tai jos labiausiai geidžia frontininkai ir prie jos visosokiausiais būdais ir priemonėmis veržiasi. Ir kas liečia LB suskaldymą, tai toks jo suskaldymas vyksta ne dėl "priešininkų" valdžios norėjimo, o grynai dėl politinių motyvų.

Jau nekalbant apie tai, kad LB vadovų yra toks pasikesinimas griauti Altos instituciją, bet jis yra dar kitų lemiančių priežasčių, būtent, pirmas išsivijai bendradarbiavimo su okupantu, paruošimas su prokomunistine propaganda vadovėlių liuanistinėms mokykloms, vaikų vežimas į okupuotas Lietuvos pionierių stovyklas, studentų važinėjimas į okupuotą Lietuvą liuanistikos "mokyklis", dėl bendravimo su menininkais. Tai šios yra pavargindinės priežastys, dėl kurių lietuviškoji išsivija nesutaria ir niekad nesutars. O kad taip yra, tai neseniai Marquette Parke "naujoji" frontininkų ir akiračininkų išrinktoji LB valdyba paskelbė spaudoje, kad ji nesikiš į mokyklų programas,

knugas ir skaitinius. Ar gi LB tokie dalykai neturi rūpėti? Juk, berods, pagal LB įstatus priklauso ir mokyklų priežiūra?

Iš viso, reikia tik džiaugtis, kad išsivija vis daugiau ir daugiau pastebi, į kokius kreivus kelius frontininkų veikėjai LB vairuoja. Tat, ir pranciškonų "Darbininkas" turėtų iš esmės igliau pažvelgti ir iškelti tas priežastis, dėl ko nesutariama ir kas yra iš tikrųjų LB "priešininkai" ir jos skaldytojai.

A. P-nis

Mandagus plėšikas

Trečiądienį anksti rytą policija suėmė jauną, 21 metų amžiaus, plėšiką Larry Morris, kurs tą naktį iš eilės apiplėšė tris per visą naktį neuždaramus restoranus, ne tik ištuštinamas registerius, bet paimdamas pinigines iš visų valgančių svečių, kiekvienam už pinigų mandagiai padėkodamas.

Policija pastebėjusi vagies automobilį prie ketvirtio naktinio restorano, kurio Morris nebespėjo iš pinigų išlaisvinti, nes buvo suimtas su .22 kalibro šautuvu ką tik iš automobilio išlipęs. Vagisius per tuos tris restoranus buvo "sukolektavęs" daugiau kaip \$400.

Gazolino nepritrūks

Petroleum Industry Research direktorius John Lichtblau, New Yorke, pasakė, kad aliejaus atsargos pasaulyje sparčiai didėja ir jokio trūkumo nebebus. Atsargų padaugėjimas žymiai pradedės kilti po to kai vartotojai dėl kainų pabrangimo pradėjo po mažiau naftos produktų pirkti.

Kaip nežmoniška! gazolino kainos pakilo, rodo pavyzdys, kad dar 1973 metų pirmoje pusėje Persian Gulf nevalytos naftos statinė kaštavusi \$2.25 stai-ga pašoko iki \$10.25.

— Ponia Onutė Willis, mūsų korespondentė Floridoje, ši savaitgalį išvyksta pas savo sūnų ir marčią, gyvenančius mažame Kalifornijos miestelyje, kur nėra lietuvių. Savo mielai marčią ji veža dovany jai labai pageidaujamus dalykus — Lietuvii bei anglų kalbos žodyną ir vadovėlius mokytis lietuviškai kalbėti. Ji jau yra toli pažengusi, nes ją daug išmokė p. Onutės gerasis sūnus, gerai kalbąs mamytės gimtąja kalba. Į namus Tampas mieste grįš birželio viduryje.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

PRAETIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

Kai atgavau sąmonę, tai jau pamačiau prie lovos stovintį daktarą — jo juodą barzdą. Didžiausiu greičiu važiuojant, 7 verstų (6 amer. mylių) kelionė į Pilviškius ir tiek pat atgal turėjo užtrukti nemažiau vienos valandos. Tad visą valandą buvau be sąmonės. Daktaras, mane atgaivinęs, gydė ir stiprino, bet mano laimė buvo dar ir ta, kad žiemą buvo ledo — mano galva galėjo būti apkrauta ledais. Tėvai mane slaugė ir gelbėjo, kiek tik įmanydami, bet sveikata negerėjo. Mano laimei Bylių kaime tuomet gyveno felčėris Kyga. Tėtės pakviestas ir įprašytas įsiai sutiko prie manęs budėti. Padėtis negerėjo, ir mano temperatūra visą laiką buvo mirtinai aukšta. Vieną vakarą Kyga, išėmęs iš pažasties termometrą ir pamatęs staigią nukritusią temperatūrą, tėtei prasiarė — miršta. Po to jis vilkosi paltą ir ruošėsi eiti namo. Aš niekados nemačiau tėtės verkiančio, bet šį kartą jis ranka braukė nuo veido ašaras ir prašė Kygą vistiek dar pabūti, pasilikti. Kiek palaukęs, Kyga įdėjo termometrą po mano pažastę. Kai išėmė ir pažvelgė į termometrą, pasakė — bus gerai (temperatūra laikės, nukritusi tik iki normos). Nuo šiol aš pradėjau po truputį sveikti. Nors sveikata mano gerėjo, bet, dar lovoje būdamas, apsirgau tymais, o vėliau bauria vaikų ligą skarlatina. Ir šias ligas nugalėjau, bet tikrai prieš pat

Velykas pakilau iš lovos — Velykos visiems mums buvo geros ir linksmos.

Kai buvau bene jau trečioje gimnazijos klasėje, vasarą parvykęs tėviškėn atostogauti, kaip buvo įprasta, atlikinėjau nesunkius ūkio darbelius. Vienas tokių, mano mėgiamų, darbų, buvo parjoti arklius iš ganyklos namo. Ganykla buvo už Mardukų giraitės išnuomtuame buv. girininko lauke. Buvo karštas vidurdienis, kai vabzdžiai skaudžiai kandžiojo dėl to labai neramius arklius. Išsirin-kau patinkamą arklį ir, palypėjęs ant kelmo, užsėdau. Kamanų ir apinasrio nebuvo. Reikėjo ant arklio laikytis, tikiai įsikabinus į jo karčius. Kai ir kiti mano draugai jau buvo ant arklių, prasidėjo miške aršiai vabzdžių geliamų arklių lenktynės namo į pastoges. Jojimo greitis didėjo. Buvu pavojus jau ant arklio neišsilaikyti ir kristi su smarkumu ant kietos žemės. Betgi dar didesnis, tiesiog mirtinas pavojus susidarė tuomet, kai arklys parsuoliavęs į kiemą, per slenkstį suoliu šoko į tvartą: galėjo mano kakta sutrupėti, trenkusi į viršutinį durų skersinį, o arklio galva skilti, dė-jusi iš didelės inercijos į tvarto sieną. Vis dėlto mano kakta durų skersinio nepalietė, arklys tik-tai krūtinę trenkė į buvusį tvarto pasienyje lovą, o aš laimingai nuvirtau ant neketos tvartė žemės. Abudu (arklys ir aš) laimėjome lenktynes su mir-timi.

Gaisras tėviškėje

Mano tėviškės ūkį kaimynai vadino šimtamar-

giu, nors ūkio laukų plotas šimto margų nesuda-rė. Tiesa, šiame ūkyje margų buvo daugiau, negu kitų Margių kaimo ūkininkų ūkiuose dėl to, kad, kai kaimas buvo skirstomas viensėdžiais, Valai-čiui atiteko ne kaimo sodybinė, o galulaukė blo-gesnė žemė, tad jos teko daugiau.

Mano tėviškės sodybos trobesiai buvo išdėstyti pagal anų metų ūkių įprastinę tvarką. Iš viso tė-viškės sodyboje buvo 7 trobesiai: gyvenamas dvie-jų galų (šeimyninio ir seklyčios) namas; arklių, galvijų ir pašarinę daržinę sudarė raidės u pavidalo sudurtinį pastatą su vadinama pridurže tarpe; kiek toliau du klūnai javams sukrauti ir skyrium dar buvo vienas svirnas (klėtis) su mal-kine gale. Trobesiai nebuvo seni, neseniai buvo išeita iš kaimo į viensėdžius.

1901 metų pavasarį buvau parvykęs iš gimna-zijos (I kl) 2 savaitių velykinėms atostogoms. Pir-ma ir antra Velykų dienos buvo išskirtinai šven-tiškos tarp savųjų, su margučiais ir kitais velyki-niais malonumais. Trečioji Velykų diena taip pat dar nebuvo įprastinė darbų diena ūkyje ypač, kai velykiškai pavakarieniavus, kas pasaką sekė, kas mįslės įspėjino, o vyriškiai kortomis vežimą lošė (toks buvo lošimas). Vakarojimas buvo ilgesnis, kaip įprasta, bet prieš 12-tą išsiskirstyta miegoti. Galėjo būti jau pirma valanda po vidurnakčio, kaip sakoma, pats įmigis. Bendrinėje gryčioje (su langais į kiemą) miegojusi mergina, samdinė, pabudusi pro langą pamatė, kad antroje kiemo pu-sėje buvusio klūono kreigas (stogo viršus) leips-

noja. Visu skubumu nubėgo prikelkti tėvų, miego-jusių kambaryje su langu ne į kiemo pusę, bet į sodą. Todėl ir laiku pabudę jie gaisro pradžios ne-galėtų pamatyti. Tėvai ūmai nubėga gelbėti — var-yti iš tvartų gyvulius. Pažymėtina, kad tarpupvar-čio patalpoje miegojo darbininkas, saugojęs ark-lius (arkliai būdavo vagiami). Tad tėvai laimin-gai nepavėluotu laiku jį prikelė, ir visi trys varė arklius iš tvartų. Deja arkliai, išvaryti iš tvartų, pamatę ugnį, grįždavo atgal į tvartus. Didelėmis pastangomis 4 arklius pavyko išvaryti pro vartus į užtvartę prie Rausvės, kur jie kasdien noriai bėg-davo gerti. Vienas betgi arklys nuklydo į kiemo vidurį, pateko į liepsnas ir sudegė. Antras, ge-riausias arklys, buvo laikomas skyrium tuščiame pavasari klūone, iš kurio prasidėjo gaisras. Tad šis arklys ir sudegė pirmutinis.

Tuo metu kai tėvai gelbėjo arklius, ugnis jau buvo apėmusi ir gyvenamąjį namą. Aš pats mie-gojau galiniam kambary, vadinamoj seklyčioj.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBE

TELEF.: PR 8-3223

DR. ANNA BALIŲNAS

AKIJ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči-
adienį, šeštadienį, sekmadienį 9-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliesiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŲNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
2750 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717
Neatsiliepiu — skambinti
846-3900
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
eniais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči-
adienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį ir sek-
madienį 9-12 val. vak. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
Rezid. telefon.: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon.: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon.: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

Iš Dailininkų S-gos susirinkimo

Svarstyti organizaciniai reikalai

Gegužės 16 d. Tautiniuose na-
muose, 6422 S. Kedzie Ave., įvy-
ko Amerikos Lietuvių Dailininkų
Sąjungos narių susirinkimas.
Išklausius pranešimus ir aptarus
einamuosius s-gos reikalus, po-
kalbis buvo nukreiptas į meni-
ninkų organizacinius reikalus.
Lietuviai dailininkai Chicagoje
yra susiskaldę į keturias grupes,
be aiškaus ideologinio nusistaty-
mo.

Atsirado mitas, jog tiksliai ab-
straktus menas turįs pirmenybę,
o tradicinė dailė atgyvenusi ir
pasenusi, tarytum modernusis
pasidavė vienos grupės nuosavy-
bei ar monopolui.

Iškelta mintis, ar reikalingos
keturios dailininkų grupės, ku-
rios nelabai viena su kita "susi-
klijuoja". Jos yra: jau 18 metų
gyvuojanti Amerikos Lietuvių

Dailininkų Sąjunga, kurios mi-
ciatyva buvo suorganizuota Čiu-
rionio galerija Chicagoje. S-ga
pradžioje nariais buvo skaitlin-
ga, turėjo narių kituose miestuo-
se, o New York'e skyrių. Kai
ALDS-gos veikla sulėtėjo, new-
yorkiečiai susiorganizavo į savo
sąjungą. Lietuvių Dailės Insti-
tutas yra atkeltas iš Europos,
"Jaunesnieji" dailininkai turi sa-
vo "Dailės" grupę. Neseniai su-
siorganizavo moterų dailininkų
grupę.

Niujorkiečiai, dailininkai, at-
rodo, neturi barjerų, kurių men-
o ideologija skirstytų narius į "ge-
rus" ir "blogus". Jų rengiamose
parodose visi dalyvauja be dis-
kriminacijos. Niujorkiečiai yra
geras pavyzdys Chicagoje. Chi-
caga dabar nėra vadovaujama
meno centru, nes tik mū-
suose, bet apskritai du muziejai
nebeturi ko parodyti publikai.
Jeigu rengiamos parodos, tai tik-
tai menininkams, jos publikos
nepatenkina. Pas mus tas pats.
Čiurionio galerijoje geresnės
dailės parodos tikrai iš kitų miestų
ateina. Pirmąjandis roles
vietiniai menininkai neturi, ne-
gali — konkuruoti su anais.

Chicagoje buvo bandyta rengi-
ti metines parodas Vasario 16
proga. Rodos, buvo gera pra-
džia ir susilaukta iš menininkų
pritrimo. Turime jaunesnių
menininkų, kurie gali neprita-
ti nei prie vienos, nei prie kitos
grupės ir likti lietuvių visuome-
nei nežinomi, jeigu mes skaldy-
simės, apsitvėrę tvoromis spy-
gas vieni kitiems rodytume, nie-
ko gero neatsieksime.

Suprantama, menininkai, bai-
gę akademinį meno mokslą, lai-
komi kvalifikuotais, kiti turi ir
akademinį laipsnį, bet yra ir
savamoksliai bei mėgėjai, ku-
rie negali reikalausti lygių teisių
su pirmaisiais. Meno kultūra
turi principus, su kuriais reikia
skaitytis, nežinint, kad menas
yra laisvas. Menas nėra
"laisvas" savo malonumui paten-
kinti. Tik šis priežastis gali būti
"barjeras" kvalifikuotus meni-
ninkus skirti nuo mėgėjų. Bet
gali būti ir išimčių. Kitas kla-
simas, kuri mūsiškių grupė re-
prezentuoja kūrėjų vėją dailė-
je? Atrodo, kad mes smulkė-
jame, mažai tesirūpiname meno
estetika, nes daugelis jaunųjų ko-
legų linksta masinių produkcijų,
mechanizmiškai technikai. Bet ar
tas trukdo vieningai veikti, bend-
ras parodas ruošti? Supranta-
ma, niekas nesiekia ardyti eg-
zistuojančių menininkų grupių,
tiksliai reikia daugiau tolerancijos
visoms meno srovėms. Visos
meno srovės turi būti vertinamos
pagal kūrybos rezultatus. Meni-
ninkai tai gerai supranta ir at-
skiria meną nuo absurdo. Visu-
menė pasirenka tą, kas jai patin-
ka.

Po diskusijų Sąjungos nariai
išreiškė pagėdąvimą ateinančiai
sezoną šaukti bendrus susirinki-
mus: diskusijas, simpoziumus
su skaidrėmis, kad būtų galima
suaktyvinti meno veiklą. Buvo
pasūlyta tokius vakarus rengti
Jaunimo Centro kavinėje. Be to,
vasaros metu ALDS-ga nešauks
susirinkimų.

Į ALDS-gą įstojo Čiurionio ga-
lerijos direktorė dail. Regina
Jautokaite.
Susirinkimas buvo gyvas ir
darbingas. M. Šileikis

REIKMENŲ KAINOS

Darbo departamento prane-
šimais pragyvenimo reikme-
nų per praėjusį balandžio mė-
nesį pakilo 0.6 nuošimčio. Kas
reikia, kad vartotojas šiemet
moka 10.1 nuošimčių brangiau
kaip kad mokojo pernai šiuo
laiku. Nežymiai yra atpigę kai
kurie maisto produktai, bet
reikalingiausias produktai kaip
duona, miltai, sūris, bulvės,
cukrus ir kava dar pabrango.
Pirmą kartą nuo praėjusio metų
lapkričio mėnesio truputį yra
atpigę kiaušiniai, viščiukai (ke-

pimai), malta mėsa ir poni-
dori. Lyginant metais, maisto
produktai yra 15.4 nuošim-
čiais brangesni už praėjusio metų
kainas.

Susisiekimo priemonių auto-
mobilų kainos jų apdrauda ir
pataisymo kainos po pusmečio
nuolatinio kilimo pagaliau nu-
sistovėjo. Iš kitų pragyvenimui
reikalingų dalykų — sveikatos
globa pabrango 1.2 nuošimčių,
drabužiai 1.2 nuoš., taip pat žy-
miai pabrango laikraščiai, alus
ir mullas. Kurui perkamas ži-
balas pabrango 6.8 nuoš., gy-
venimui patalpos (butų nuo-
mos) kainos per praėjusį 12
mėnesių pakilo 10.5%.

"Draugiška medžiaga" dirbtiniams organams

Pranešime iš Vakarų Vokie-
tijos žinių agentūra dpa infor-
muoja, kad porceliano mieste
Selb biokeramikos dirbtuvėse
išrasta ir išbandyta nauja me-
džiaga pakeisti žmogaus kūno
dalims (sąnarių kaulams), ku-
rią organizmas "priima" kaip
"draugišką medžiagą" ir ta me-
džiaga jau klinikoje išmirta ir
išbandyta.

"Tuo būdu chirurgai ir orto-
pedai atsidaro visokiausios
galimybės skelbiama dpa prane-
šime. Tos medžiagos pagrinda
yra "aukščiausio švarumo
aliuminio oksidas" ir iš tos
medžiagos gaminti sąnarių
kaulų pakaitalai kūno audinių
primami ir toleruojami. Iki
šių laikų medicinoje turėta sunk-
nybė, tą kad žmogaus organiz-
mas dirbtinio sąnario pakaitalo
"nepriimdavo".

Lig šiol išbandymai tebedaro-
mi didžiąja dalimi su kaulų
pakaitalais rankų ir nugaraulio
sąnariams, bet jau pradėdami
išbandyti ir alkūnių, šlaunų,
kelių ir kt. kojų sąnarių pakai-
talai.

Kur dėti radioaktyvias atominų jėginių atmatas

"Mes esame pasiruošę viso-
kioms nelaimėms, kaip tai

patyrimais, žemės drebėjimui
ir tornadams", pasakė Illino-
jaus civilinės gynybos direkto-
rius Erie Jones. "bet aš nesu
tikras, kad mes esame pasiruo-
šę tokiai nelaimėi kaip radio-
aktyvias medžiagas pervežant
geležinkeliais".

Chicago giriasi, kad jos 29
nuoimčiai visos elektros ener-
gijos gaunama iš atominų jė-
gainių, kurių Illinojaus valsti-
ja jau turės 15. Tai reiškia, kad
visos tos jėgainės pridaro ap-
dail "pelenų", tai yra radioak-
tyvių atmatų, kurias reikia pa-
vežti į tam tikras vietas ir sa-
ugiai "palaidoti". Dvi tokios at-
ominės jėgainės yra paežerėje
prie Zion miestelio, vos 50 my-
lių atstu nuo Chicagos. Jones
sako, kad tokioms pavojin-
goms atmatoms saugiai pavež-
ti geriausia yra Santa Fe gele-
žinkelio linija; kitos esančios
reikalingos didelių remontų.

Vagišius apsiriko

Moteris policininkė, Pomela
Doherty "masalo" pareigoms —
neuniformuota buvo pastatyta
miesto centre Washington ir
State gatvių centre, kur neseniai
koks tai kišeninis vagis pradė-
jęs "veikti". Pomela atvirame
rankinuke turėjo paženklinatą
\$5 banknotą.

Ilgai neteko laukti, kai jau-
nas ilgapištis čiupo už jos ran-
kinuko, bet pamatęs, kad ji ji-
žiūri netoli stovintis policinin-
kas, leidosi bėgti, tačiau buvo
vieno civilio sulaukęs ir poli-
cininkui perduotas. Išaiškinta,
kad vagis yra Tony Svans, 20
metų amžiaus, gyvenęs 1557 So.
Kolin Street.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Lietuvių Žagarės Klubu pusme-
tinis narių susirinkimas įvyks sekma-
dienį, gegužės 26 dieną 1 val. popiet
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra
daug svarbių reikalų aptarti, o birž-
lio mėnesio susirinkimų nebus ir pradė-
sime atostogas. Po susirinkimo bus
vaisės. Rožė Didžiulienė, rašt.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Bet dabar, išlaisvinti nuo nuodėmės ir pasidavę Dievo tarnai, tu-
rite kaip savo valsių pašventinimą ir kaip jo tikslą amžiną gyvenimą".
Rom. 6:22

Stebėtini gyvybės žodžiai! Jie atgaivina mums gyvą viltį. Jei Dievas
išlaisvino ir pašventino mus ne dėl mūsų padarytų darbų, bet dėl jo gerų
širdies norų, neatšizūredamas į mūsų kūno netobulumus, tai iš tikrųjų
jam vadovaujant ir padedant, mes galime turėti vilties laimėti, kas pažadėta.
Tebedūdam savo mirtinguose kūnuose mes negalėsime tobulai įvykdyti
visų šventosios dvasios reikalavimų, tačiau mūsų širdies norai, troškimai ir
siekimai gali būti tobuli ir dangiškajam Tėvui patinkami. Todėl galime
pilnai tikėti, kad pasilikdami ištikimi iki galo, laimėsime pažadėtąjį amž-
nų gyvenimą.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

EV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

- Chicagos
- Lietuvių
- Laidotuvių
- Direktorių
- Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 63th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

REpublic 7-1213
Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

ISKILMĖS TAUTINĖSE KAPINĖSE

Lietuvių Tautinėse Kapinėse kapai jau papuosti ir mirusieji bus pagerbti šį sekmadienį, geg. 26 d. Kitos kapinės puošia kapus geg. 30 dieną, bet Lietuvių Tautinės Kapinės nutarė šią šventę suruošti sekmadienį, vietoj ketvirtadienio.

Kad Chicago lietuviai žinotų, kaip šios kapinės yra tvarkomos, čia pradedame spausdinti kapinių sekretoriaus Motiejiaus Batučio pranešimą sklypų savininkams. Jo pranešimas šitaip skambėjo:

— Mūsų, naujai išrinktų direktorių darbas prasidėjo šių metų balandžio mėnesį. Iš ankčiau buvusių direktorių buvo Jonas Zalatoris, Walter Slench, Povilas Milasevičius ir Algirdas Mickevičius. Naujai buvo išrinkti šie direktoriai: Motiejus Batutis, Albertas Dargis, Peter Dapser, ir Antanas Powell (Povilonis). Iš ankščiau buvusių perrinkti buvo Martynas Gudelis ir Jonas Jokubonis.

Pirmame direktorių susirinkime buvo išrinkta tokia valdyba pirmininkas — Walter Slench, vicepirmininkas Anthony Powell, išdininkas Albertas Dargis ir sekretorius — Motiejus Batutis.

Kapinių darbo komisijon išrinkti: Povilas Milasevičius, Jonas Jokubonis ir Petras Dapser. Darbo valandų tikrintojas iš-

rinktas Algirdas Mickevičius. Praeitais metais šie direktoriai dalyvavo visuose valdybos posėdžuose: Batutis, Dargis, Gudelis, Jokubonis ir Povilonis. Vieną kartą į posėdžius neatvyko šie direktoriai: Dapser, Mickevičius, Milasevičius, Slench ir Zalatoris.

Direktoriams gerai vyko vedamas darbas. I. yje Kapų Puošimo Dieną, bet manoma, kad šiais metais ji bus gražesnė. Patikrinę kitas kapines, pastebėjome, kad mūsų sklypų ir duobių kainos buvo pigesnės. Darbo komisija patikrino visas kapines ir pasiūlė kainas pakelti kai kuriems sklypams ir duobėms. Kai nors pakeltos, bet jos vis dėlto yra pigesnės, negu kitose kapinėse.

Nušautas devyniolikametis

Trečiadienio naktį Drexel bulvaru užgatyje ties 4014 S. Drexel nušautas Gregory Freeman, 19 m., gyv. 3837 E. Ellis Ave. Jis ir du jo kompanijonai susigindę su keturiomis kitais paugliais ir ginčas buvo baigtas šūviu į galvą. Freeman mirė beveždamas į ligoninę. Policija sako, kad tai buvo gatvių gaujų tarpusavio reikalas.

P A D Ė K A

Reiškiu nuoširdžią padėką artimiems prieteliams, kurie, man susirgus, mane aplankėte ligoninėje, skambinote telefonu, pasiuntėte gėles, dovanas ir linkėjimų korteles.

JUOZAS BACEVIČIUS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vaju.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į šandėlius su okupantais ar jų įgaliotais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jau prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžius užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjimo, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vieneriems mėn. — \$2.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vieneriems mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujųjų prenumeratui, Jubiliejinio vaju proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PADARDE IR VARDAS

ADRESAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, coloriniai certifikatai.

V. VALANTINAS

Dr. Pijus Grigaitis

Prieš penkeris metus netoli savo namų Brookfielde mirė Dr. Pijus Grigaitis, ilgametis Naujųjų redaktorius ir Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius.

1969 m. gegužės 22 dienos rytą Dr. P. Grigaitis išėjo pasiivaikšioti. Po širdies smūgio gydytojas jam buvo įsakęs sunkaust darbu nedirbti, bet kiekvieną dieną jis turėjo pasiivaikšioti. Nespėjęs nueiti pusantro bloko, pajuto silpnumą ir atsisto ant žolės, buvusios ties šaltalvė. Dr. Grigaitis ten ir mirė, ant kaimyno pievelės. Jis buvo tuojau nugabintas į ligoninę, bet gyvybės jis jau neatgavo.

Chicago lietuviai pastatė Dr. Grigaičiui paminklą Lietuvių Tautinėse kapinėse. Sekmadienį, gegužės 26 dieną, Kapų puošimo Dieną prašomi visi, nuvykusieji į Lietuvių Tautines kapines, aplankyti Dr. Grigaičio kapą ir apžiūrėti paminklą.

TRUMPAI

— Ponia Stefanija Polonis, Villa Park, Ill., pratešdama prenumeratą, atsiuntė tokį laišką: "Mano vyras Palmer buvo ilgu metus Naujųjų skaitytojas ir gerbėjas. Dažniausiai jis pasistatė perskaitydavo ir man pasakodavo įdomesnius dalykus. Skaitydavau ir aš. Jis vis sakydavo, kad aš nepamirščiau Naujųjų, kad jas skaityčiau ir remčiau jas taip pat jų darbus. Jis buvo teisus: Naujienos yra geriausias ir naudingiausias laikraštis. Linkiu, kad jos ilgai gyvuotų". Naujųjų vadovybė dėkoja už linkėjimus ir 6 dol. dovaną, taip pat taria užuojautą ir kartu liūdi dėl a. a. Palmer Polonio mirties.

— Anton Valukas, Suring, Wis., buvo atvykęs į Chicago ir lankėsi Naujienose. Ta proga jis įteikė 5 dol. vajui ir pasakojo redaktoriams nuotykius, kurie daugumai skaitytojų bus įdomūs.

LIETUVIŠKI SKILANDŽIAI
5200 So. Whipple Street
Chicago, Illinois 60632
Gamintojas V. Dukštas

PUSMEČIUI 52 DOLERIAI
(10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Daro namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

— Margučio gegužinė, ruošta gegužės 26 dienai Buco sodyboje, neįvyks. Bučas nespėjo paruošti sodybos piknikui.

— Charles Jakubka, ilgametis Cicero gyventojas, buvęs veiklus Chicago Lietuvių Draugijos Laudonosios Rožės klube, bus laidojamas šį šeštadienį Lietuvių Tautinėse kapinėse.

— Antanas Slušnis, Cicero, Ill., kurį laiką sirgo ir buvo nusilpęs regėjimas. Šiomis dienomis jis lankėsi Naujienose, džiaugėsi atgautu regėjimu bei sveikata ir vėl užsisakė Naujienas, linkėdamas joms viso geriausio jubiliejinių metų progą.

— Elena Lukoševičiūtė iš Brighton Parko apylinkės studijuoja Illinois universitete Circle campus ir groja universiteto orkestre, kurio pavasarinis koncertas bus gegužės 31 d.

— Juozas Račius, Los Angeles, Cal., atostogų proga lankosi Chicagoje ir buvo atvykęs į Naujienas atiduoti gerus linkėjimus nuo ten gyvenančių bendrų pažįstamų, pasveikinti darbuotojus ir naujieniečių jubiliejinių metų progą, linkėdamas ir toliau nenuistamai atstovauti demokratines jėgas ir tyliąją lietuvių daugumą. Ta proga jis įteikė 10 dol. Vajaus komisijai nuoširdžiai dėkoja už pareikšimus ir už dovaną.

— Standard Federal Savings & Loan Ass'n. B-vės vadovybė praneša, kad pirmadienį, gegužės 27 d. įstaiga bus atdara, o bus uždaryta Padėkos dieną.

— Vacys Petrauskas, žinomas statybos kontraktorius, yra taip pat lietuviškos dainos ir įvairaus scenos meno mėgėjas ir dalyvis, dažniais atvejais platesnio masto parengimams sukuria kupletus. Tokius kupletus jis sukūrė apie dabartinę Marquette Parko ir lietuviško gyvenimo aktualijas, apie veiklą ir apie veikėjus. Tie kupletai bus skaitomi ir dainuojami Marquette Parko Lietuvių parap. chorą ruošiamam linksma vakaryje — šiuo pirmą birželio 1 d. 7 val. vak. parapijos salėje, 68-ta ir Washenaw Avenue.

— Nijolė ir Antanas Mackevičiai iš Beverly apylinkės, Brighton kėpyklos savininkai, dalyvaus šį šeštadienį, gegužės 25 d. 6 val. vak. CBS-TV 7-tos stoties programoje "I Witness Chicago" ir pasakos apie Chicago lietuvių gyvenimą ir jų institucijas.

— Alfonsas Anilius iš Marquette Parko apylinkės, apmokėdamas Naujienų prenumeratą atsiuntė 3 dol. vajui. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
Sole Agent for Fire and Casualty Company

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8459 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGA RASTINĖS TARNAUTOJA. Mutual Federal Sav. & Loan B-vė, 2212 W. Cermak Rd. Tel. 647-7747.

DEPENDABLE WOMAN NEEDED FOR SISTERS RETIREMENT HOME in Des Plaines, 5 day week. Go home, steady. General housekeeping. References. Also L.P.N's. Salary open. 297-5900

R. N's or L.P.N's. 3:00 P.M. — 11:00 P.M. NURSES' AIDES 7:00 — 3:00 — 8:00 — 11:00 Part time will be considered. Apply in person. BRENTWOOD NURSING & CONV. HOME 5432 W. 87th ST. OAK LAWN, ILL. An Equal Opportunity Employer

LOCKER ROOM
Mature lady for women's locker room. Hours 1:00 P.M. to 9:00 P.M. Must speak English. Call 718-0495 South Suburban area.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PHOTO FINISHING
New photo finishing facility in Addison, Illinois. Looking for: PRE-SLICERS FILM PROCESSORS PRINTERS B-W & COLOR CHECKERS PHOTO-ASSEMBLY MAINTENANCE QUALITY CONTROL SUPERVISION TRAINEES Call for interview 628-0500

PHOTOMAT LABS, INC.
AUTO BODY MEN
Must be expert on Foreign Cars. Must have own tools, Northside shop. Plenty of work! 334-9261

L P N'S
By education. All shifts available. Excellent salary and benefits. Convenient to transportation. 277-6868

WANTED A WOMAN
to live in with family in a lovely lakefront home on Lake Geneva, Wis. Care for 2 young boys 6 and 3. Own living quarters with TV. Light housework. Salary and benefits open. Some English necessary. Call collect 414-245-3900

LIVE IN HOUSEKEEPER
for good home Lincolnwood Towers. Own beautiful room, bath, colored TV. Good salary. Must speak some English. Must have good references. 673-1929 or 673-1986

BUSINESS CHANCES
Biznis Proce
MARQUETTE PARKE
PARDUODAMA TAVERNA

Skambinti telef. 925-9849

PERSONAL
Asmenų ieško

ESU NASLYS. Noriu susipažinti su apie 60 ar 65 metų amžiaus našle dėl draugystės ir pastovaus laimingo gyvenimo. Prašau man rašyti, nurodant savo vardą, pavardę ir adresą, o ne telefono numerį. I visus laiškus mandagiai atsakysiu tolimiesiems nuolatinei ir draugystei ir gyvenimui. Rašyti: NAUJIENOS Box 199 1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, ILL. 60608

— Vienas Marquette Parko apylinkės veikėjas, palaikydamas Naujienas ir jų platinimo vajų, užsisakė vieneriems metams, bet pavarde prašė neškelbti. Vajaus komisija dėkoja už dėmesį.

◆ Konfirmacijos išskilmės Tėviskės bažnyčioje, 6641 So. Troy St., įvyks šį sekmadienį, gegužės 26 d. 10 val. Dalyvaus parapijos choras, vadovaujamas Jurgio Lampsacio. (Pr.)

◆ Lietuviškasis "Gintaras" Michigano pakrantės kopose vėl pradeda vasarą sezoną. Dėl rezervacijų prašoma skambinti tel. 616 — 469-3298 arba rašyti: 15860 Lake Shore Dr., Union Pier, Mich. 49129. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAI ISSIMOKEJIMAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RČŠŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL. POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

DVEJU MIEGAMŲ BUNGALOW gerai užlaikytas, prie pat Marquette Parko.

NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

GAGE PARK — BRICK 2 FLAT.
6 rooms each. Garage. By owner. 279-9459.

2 BUTŲ MORINIS NAMAS
CICERO
Labai gerame stovyje, po 6 kambarius kiekviename bute, bešmantas, garažas, 2 bloko nuo miesto autobusų linijos. Skambinti Mrs. CROOKS, RICH PORT REALTOR Tel. 323-6323

ESTATE MUST SELL
EVERGREEN PARK.
9319 So. MILLARD.
6 1/2 room brick ranch with many extras on 75' lot.
A sacrifice.
Call HENRY 423-1725, or GA 2-2563

MEDINIS, 5 kambarių, 2 miegamų, Marquette Parke. Geras, žemi takai. Kaina \$16,500. Proga suaugusiems porai. Brokeris P. Zumbakis. FR 8-6916.

OAK LAWN APYLINKĖJE
SAVININKAS PARDUODA

puiku Bi-level stiliaus namas su 3 miegamaisiais, 1 1/2 vonios, įrengtas poilsio ir žaidimų kambarys su baru bešmante. Centrinis oro vėsinimas, visur pilnai iškloti karpetai, didelis patio, aptvertas kiemas, 2 1/2 masinų garažas, netoli mokykla. Virs \$50,000.

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI
SESTADIENI IR SEKMADIENI
1-6 VAL.
4509 W. 107 ST.
Tel. 425-5269

NETOLI 55-TOS IR PULASKI

1 1/2 aukšto mūrinė rezidencija su labai puošniais kambariais ir Hollywood stiliaus vonia 1-me aukšte, 2-ras aukštas yra gerai izoliuotas ir paruoštas praplatimui. Įrengtas poilsio ir pramogoms kambarys su baru bešmante, patio ir garažas. Savininkas nusigrįžęs iš kito miesto, skambinkite Vardan savosios laimės skambinkite skubiai.

Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

GERIAUSIAS
ST. SYMPHORA

PARAPIJOJ

Pasididžiavimo verta rezidencija. Labai geros konstrukcijos. Tokiu dabar daugiau nestato kaip šitas gražuolis. 6 puikiausi ir dideli kambariai, 4 labai patrauklios miegamieji. Visas namas turi oro vėsinimą. Puikiai apibūtinai geriausias medis užbaigimui ir durims. 2 masinų garažas su radio bangomis atidaromomis durimis. Nėra eeresnio ir vertinesnio namo šioje labai gerioje aplinkėje. Paskubėkite. Skambinkite stebukladarini. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

NAUJAS ADRESAS

Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO"

6801 W. 87 STREET

Oak Lawn, Illinois

Telef. 598-9776

SKAITYK PĖTS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI
NAUJIE NAS

LAIMINGAI GYVENTI
MODERNUS 3 BUTŲ 19 metu mūras, kaip naujas ir 2 auto garažas. Prie vienuolyno. \$39,900.

1 1/2 AUKŠTO MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Įrengtas sausas bešmantas. Arti vienuolyno. \$30,000.

DIDELIS OCTAGON 6 kambarių mūras ir 3 kambariai bešmante. Platus lotas. Garažas. Arti ofiso. \$22,000.

DIDELIS modernus 6 kambarių namas ir 3 kambariai bešmante. 2 auto garažas, apie 50' lotas. Pažiūrėkit. \$19,500.

2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Modernios virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra, arti Paramos. \$28,800.

KOKS PIRKINYS! Naujo stiliaus 4 butų mūras pajomoms. Našlė atiduoda už \$47,000. Arti parko.

1 1/2 AUKŠTO apie 20 metu mūras. 2 butai, įrengtas bešmantas, platus lotas, garažas, arti mūso. \$26,900.

KOLONISTŲ poniškas 2 aukšto mūras. 7 dideli kambariai, įrengtas bešmantas. Centrinis šildymas ir vėsinimas. 2 auto garažas. Arti Kedzie ir parko. \$39,500.

V ALDIS
REAL ESTATE

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FRESIDE REALTY —
Tel. 585-2084

Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

STATOME NAUJUS NAMUS IR ATLIKAME IVAIRIUS PATAISYMUS.

PETRAUSKAS & CO.,
Statybos kontraktoriai.
Tel. 476-4192.

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O